

Dat boeck

wat eins gehelicht wert fall dem heren sin hyl
lich der heiligen ende alle consacrieringe de vā
den mynischen geoffert wert. de en fall niet ge
loest werden met hij fall des doedes steruen.
All die tiende des landes van vruchte off. van
appelen der boeme sin des heren ende werde de
gehelicht. ende soe wie oock synen tienden wyl
loessen de fall den vyftien deell alte tienden tho
geuen Ossen schaep ende geyten die dat gaen
vnder der woeden des heren. wat daer van tho
dem tienden wert gegeuen: fall dem heren ghe
helicht werde. Des en fall men niet kiesen gut

noch quaet. ende fall niet myt enigen an dem
dat verwesselen. Ende see wie dat verwesselt
ende dat dat dat verwesselt is en danumb dat dat
is verwesselt fall dem heren gehelicht werden
ende en fall niet geloest werden. Dyt synt dye
ghebaeden die die here ghebaeden hadde Mo
ysi thoe den kinderen van yrahell op dem bera
ghe van sinay

Hij heeft eynde dat derde boeck der Hy
blien gheheten iuitius.

Hij begint dat vierde boeck der Hyblien:
dat gheheten wert dat boeck der getall.

Dat ijste Capitell des boecks benoempt
ende tellt all manisskunne van yrahels kin
den dy thoest ride gaen mochten.

Gnde die here sprak to Mo
ysen in der woestynen van
sinay in dem tabernakel der
verbuntmis des ijsten dae
ges des tweyden maenets.
des anderen iaers ers vitga
ges van egypten. Ende sede
Opempt die summe all der vergaderingen der
kinder van yrahell in erre machschop en va
eten hysen ende erre ygelicken naemen Hoe
wat manisskunneis van twintichaeren ende
daer entbouen all der stercker man vyt yrahel
ende tellt die myt even schaer en Du ende aar

Ende dat sullen myt uw sin vorsten erre huise
ende er geslechte. Der welket namen dese sin.
Van dem ghesechte Ruben Elisur seuder soen
Van dem geslechte Hymoen salamphell surp
sadday soen. Van dem geslechte iuda Naasam
Amynadabs soen. Van dem ghesechte Psa
char Rathanaell suar soen. Van dem geslech
te Zabulon heliab helon soen. Ende der kyn
der Josephs van dem geslechte Effreym hyl
zama ammyud soen Van deni geslechte manaf
se gamaliel phadassur soen Van de geslecht be
nyayn abidā gedeōs so. van de geslecht dā A
byeler amyssaday son. van de geslecht azor ph
giel ochra son. van de geslecht gad eliasap du
els son. van de geslecht neptali ahira henā son.
Dit sin de alste vorste der schate dor er geslech
te en machschop en de hoeft de des heers va
rahell dy moyses en aaron namen mit all der
maanichuoldicheyt des volks ende vergader
den sy des ijsten daechs des tweyden maen
des. ende ouertellden sy doer et geslecht hys

der getall.

ende gesynne ende er hoeffde ende ein ygelick
by sinen naeme van twintich iaeren ende daer
toeuwen als die here gebaeden had moysi ende
sy syn getelt worden in der wostenyen synay.
van ruben dem iesten gebaren soene psrahels.
dot syn geslecht huys ende gesyn ende de nae
men ygelicker hoeffden. All dat manskunne
was alle van twentich iaeren ende daer bouen
die thoe strije gaen mochten. xlvi. duysent en
de vyff hundert. Van symeon sonen dor er ge
slecht ende gebuert gesyn ende huys sin gete
let myt naemen ende doet hoeffde all dat mas
kun van twintich iaeren ende daer bouen de to
strije gaen mochten. lxi. duysent dre hundert.
Van Gad sonen dor syn gebuert gesyn en
de huys synre naesten syn getelt ende igelyck
by synen naem van twintich iaeren ende daer
bouen all die tho strije gaen moegen. xl. duysent
sesshundert ende vyftich. Van iuda sonen
dor syn gebuert gesyn huys ende naesten.
ygelick by synen naem van twintich iaeren en
de daer boeuwen doe tho strije gaen mochten
lxvij. duysent ses hundert. Van den sonen Psa
char dor er ghebuerde gesyn ende hus ende et
et naesten eyn ygelick by synen naem va
twintich iaeren ende daer bouen die tho strije ga
mochte syn getelt. liij. duysent vyer hundert.
Van Zabulon kinderen dor er gebuert ghe
syn huys ere naesten. syn ouertelt eyn yghe
lick by synen naem van twintich iaeren en dat
boeuwen dye tho strije gaen mochten. lvij. du
ysent vyf hundert. Van Josephs soenen Effia
ym soene dor er gebuerde gesyn ende huys ere
naesten. syn ouertelt eyn ygelick myt eren
naemen van twintich iaeren ende daer boeuwen
dyetho strije gaen mochten. xl. duysent en
de vyff hundert. Van manassen sonen dor er ge
buerde gesyn ende huys myt eren naesten syn
ouertelt by een naemen van twintich iaeren
ende daer entbouen dye tho strije gaen moch
ten. lxij. duysent ende twe hundert. Van bemi
amyn sonen dor er gebuert gesyn ende huys
ere naesten syn ouertelt eyn ygelick myt syn
naemen van twintich iaeren ende dat boeuwen
dyetho strije gaen mochten. xxxv. duysent
ende vier hundert. Van dans soenen doer
er gebuerde gesyn ende huys ere naesten sin oe
uer telt ygelick myt synen naemen van twin
tich iaeren ende daer entbouen die tho strije
gaen mochten. lxij. duysent en seuen hundert.
Van assers soenen dor er gebuerde gesyn en hu
ys ere naesten syn ouertelt ygelick by sinen na
me van twintich iaeren ende daer bouen die al
thoe strije gaen mochten. xl. duysent en vyff
hundert. Van den soenen neptalym dor er
gebuerde gesyn ende huys ere naesten fint oe
wertelt eyn ygelick myt sinen naeme van twin

tich iaeren ende daer boeuwen die all thoe strije
gaen mochten. liij. duysent ende vyf hundert.
Oyt sin die moses ende aaron getelt hebbent
en die. xij. voerste psrahels eyn ygelick dor dye
huys sinre naesten ende dat waren all psrahels
lis kind myt eten huys ende gesyn de va
twintich iaeren olt ende daer boeuwen die toe strije
gaen mochten Hess werff hundert duysent en
de dce duysent man vyff hundert ende viisstich
Dye leutien in even geslechten en fint niet myt
en getelt.

**Dat. ij. capittel wo e dye here geldet dat ge
slechte leui met thoe tellen. vnder die kinder p
srahels. want sy solden dat tabernackell tym
meren ende buwen.**

Tnde doe strak dye here thoes Mosen
ende sede. Dat gheslecht leui en salltu
met tellen noch en sette et summe niet
myt psrahels sonen. man set si oeuert den taber
nakell des getuchmis. All die vaet en wat toe
der siringen gebuert sullen si dragen in dat ta
bernakell ende all sin huys geraedt ende sullen
in dem dienst sin. en sullyn et tenten vp slā rūt
vmb den tabernakell ende als men voort trecke
fall. so sullen dieleuite den tabernakell aff leg
gen. ende alsoe men die woninghen vp setten
fall so sullen si dat weder setten. welck van den
anderen geslechten daer to geyst fall gedoe det
werden. Euer psrahels kinder sullen vp slan et
tenten ende woeningen eyn ygelick doer syne
schaeten ende nae sinre vergaderingen En dat
vmb die lauten sullen et tenten setten all bmb
ende vmb de tabernakell. dat geim vnuwerdic
heit en werde oeuert die schaet psrahels kinder
ende sullen waeken in die behoedinge des taber
nakels des ghetuchmis. Darumb deden psra
hels kinder nae all dem dat dye here gheboert
moysi. Ende die here sprak tho mosen en As
aron ende sede. Ein ygelick va psrahels kinder
ren sullen vp sette et woeninge eyn ygelick nae
sinre schaere myt sinen naesten ende sinre huys
en sullen hebben teyken ende banet all vmb de
tabernakell des verbuntmis. To dem ostē fall
iudas sin tente vp slan dor de schaet sins hers
en sinre soen voeste fall sin naason animadabs
soen. en all die van sinem stamme sin. Dye si
me der stridender. lxxiiij. duysent en sesshōdert.
Dar na sullen vp riche et tenten van psachar ge
slecht. der voerste fall sin natanaell suar son en al
dat getall sinre stridender. liij. duysent en vier hu
dert. In de geslechte zabulon was voerst heliab
helon soen en all dat her van sinen gheslechte
der stridender. lvij. duysent ende vyf hundert.
All dye in den woningen Jude fint ghetelle
der waeren huuldert ende. lxxxvi. duysent ende

Dat boek

over hundert ende die sullen dye ijeste vyt gā myt eten schaeren. In den woenyngē der kin der Ruben to der dach syden watt soll er vor ste syn Elyslut Sedeur soen. ende all sin her der stidender. dye genoemt syn. xlii. duysent en de vyfthundert. By dem heb ben et woe gē vp geucht van Symeons ghelslechte. der voorste was Salamyel surysadday soen. ende al dat het synre stidender dye getelt sin. lix. dusentēn die hundert. In dem geslechte Gad was vor ste Heliasap duels soen ende all syn her der stidender die getelt sin. xlv. dusent ende sess hūdert ende vyftich. All die oeuertelt syn in den woenyngē Ruben hundert ende vyftich duysent. ende dusē t ende vier hundert ende vyftich. die sullen myt eten schaten in der tweider stat gaen. ende dat tabernakell des getuchnis soll vp gehestt werden ouerlyddelst die ampten der leuten ende eten schaeren ende so woe dat vp gericht wert alsoe soll dat ass genomen werden. Ein ygelick soll gaen doe syn stede: en nae erre ordinetingen. To der west syde watt sullen syn die woenyngē der kinder effraym. der voorste was Helysama ammyud soen. ende all dat het synre stidender die getelt sin reetich duysent vyfthundert. ende myt en dat ghelslechte der kinder Manasse en dye voorste was gamalihell phadassue soen. ende all dat het synre stidender dye getelt sin. xxxv. dusent twe hundert. In dem geslechte benyamyns kynder was voorste abydan gedeons soen ende all dat het sinre stidender dye ouer ghetelt syn. xxxv dusent vier hundert. All dye daer ghetelt syn in den woenyngē effraym hundert acht dusent ende hundert die sullen myt eten schaeren gan dye der den in der ordineringē. Tho der noz den syden hebben dye kinder dan vp gericht o te woenyngē Der voorste was abyset amyssad day soen. All dat het der stidender getelt syn twe ende seftich dusent ende seuen hundert. Bi den vp richten et woenyngē van dem geslechte alar. Der voorste was phegiel ochran soen. ende all dat het synre stidender dye getelt syn veertich dusent ende vyfthundert. Van dem geslechte neptalims kinder was voorste ahpraenan soen. all dat het synre stidender was dre ende vyftich dusent ende vyer hundert. All de getelt worden in den woenyngē dan. der was hundert ende xv. dusent. ende sess hundert en de dese sullen die lesten gan in der ordineringē. Dyt is dat getal der kinder ystahell dor de hu se erre geslechte. ende die schaeren des ghettell den hers. ses werff hundert duysent dre dusēt vyfthundert ende vyftich. ende die leuten en sunt niet getelt vnder ystahels soenen want also had dat gebaeden die here moysi. ende dye kinder ystahels deden dat en die here gebet ende

sy satten et woenyngē nae een schaeren. en de voort gingen et geslechte. ende huyser ette veder.

Dat derde capittel wo got gebet moysi en de aaron to tellen die geslechte der leuten en de die ijeste gebaeten in ystahell

Oit synt dye gebuerten aarons en Moysi in dem dage daer die here in sprak thoe moysi in dem berge van synay: en de dyp sunt die naemen der kinder aarons. Hy ijeste gebaren soen nadab. daer na abyu ende eleasar ende ythamar. Dyt synt dye namen der kinder aarons der priester. de dat gesaft sunt der welche hande veruult ende ghetconsecueret sunt: dat si gebrucken der priesterschop. Nadab ende abyu sunt gestoruen sonder kintere doe si offerden dat vremde vuyt in dem anghefiche des heren in det wostenyen van synay. en Eleasar ende ythamar ghebruyckten det priesterschop voet aaron even vader Ende do sprak dye here thoe moyses ende sede Voege dat geslechte leuy her. Ende schyde dat van den anderē in den dienst des tabernakels lende doe sy staen in dem aensicht aarons des priesters dat sy om dyenē ende waeken ende bewaeren all dat gene soe wat sich behoert thoe de dienste der schaeren des volks vor dem tabernakel des ghetuchnis. dat sy bewaren dye vaete des tabernakels ende dienen in sinen dienst du salt aaron ende synen soenen vergess geue die leuten myt welken si begyfft sin van den kyn deren ystahell. Aaron ende oock sin soene saltu setten oever den dienst der priesterschop. enich vremde van eynen anderen geslechte die geyt to eynen anderen die soll steruen. Ende do sprack die here thoe moyses ende sede. Ik heb die leutē genomen van ystahels kinderē vor alle ersten gebaeren dat dat openet den buck sonne moeder in den kinderen van ystahell. ende dye leuten sullen myn sin. want myn is all die ijeste geburt nae dem ik geslagen heb die ijeste geburt in egyptē lande: so heb ik my geslechte so wat ijest gebaten wert in ystahell van dem mynschen bijs an dat we die sin al myn. Ik by de he. En do sprak die here to moisen in d' wile mis sinay en sede Tel al die son leui dor de hus erre veder en ers gesins al mäss kune van emē maende en dat bouē. moyses die telden als em got gebade had en wordē vüde by etē name le in soen gerson en caaat en merati gersons soen lebui en semei. de soen caaat amra en iessaar hebron ende oziel. Die soen merari mooli en musti. Van gerson waren twe geslechte. lebui geslechte ende dat geslechte semey. der welcke volck

der getall

mans kunne getelt waten van eynen iare. en
de daer entboeven seuen duysent ende vyff hu-
dert. **D**e sullen nae dem taebernaekel woene
to westen wart vnder dem vorsten Helyasaph
Ahel soen ende sullen hebben dye waet in dem
taebernaekel des verbuntmis. **S**p sullen bewa-
ren. dat taebernaekel ende oek syn decken ende
die telten die men trekt voet die doet des da-
kes der geloeffnis ende die gardinen des voet
huys en die rente die dat an wurt gehangen
in dem ingange des voerhuyse des taebernae-
kels. ende all dat tho behoert thoe dem altaer.
die scyll des tabernakels ende er tho behoringe
Dye maechschop Caath fall hebben dat volle
amra miter ende Jessaarten. ende hebroitten.
ende ojiliten. **D**yt sijn die geslechten der Ca-
athiten ouertelt by eten namen: all manss kum-
ue van eynen maende ende daer entboeuē acht
duysent ende sess hundert. dye sullen holden de
wark des heligen huyses. ende sullen er woe-
nynghen vprichten thoe der myddach syden
watt. ende er vorste fall syn Elisaphan. **O**pp
els soen. ende sullen bewaren die arche dye taf-
sel die luchter ende die altaer ende die vaet des
heligen huys daer men in dient ende den voet
henck ende alulkien huisgedum. **E**uer de vor-
ste der vorste der leutien Cleasar des priesters
aarons soen fall syn ouer die wacklude der be-
waringen des heligen huyses. **E**nde van me-
rani sullen syn volck mooliten ende musite mit
eren namen getelt manss kunnen van eyne maē
te ende dat ouer ses duysent ende twe hundert.
Die vorste was Huriel abiaheles soen ende die
sullen to dem norden et wonyngens vp richtien
ende die sullen bewaerten die taeffelen des taeber-
nakels. inde die draechboem ende die sulē myt
eren vnderlaegen ende allet dat tho desen die-
ste ghetwert. ende die suyle des vorhuyse vimb
gaende myt eten vnderlaegen en die scyll myt
eren spa. holeeten. **M**oyses ende aaron myt e-
ten sonen sullen et wonyngens vp richtien voer
das taebernakel des verbuntmis. dat is toe dem
vesten wart ende hadde bewaringe des heli-
gen huys myds vnder psrahels kinderen. ende
i elck rciemde daer to ginge die fall steruen.
All die leutien die moyses ende aaron toldē na
gebaede des heren dor et geslechten manss kū
ne van eynen maende ende daer entboeuē wa-
ren. **R**en. duysent. **E**nde doe sprack die here to e-
moysen. **T**elle die ijrste gebaren manss kunnen
van de kinderen psrahell van eynen maende en
de daer entboeuē ende sult hebben et summe so-
falltu my nemien die leutien vor all die ijrste ge-
buert der kinder psrahel. **I**k bin de here: ende
der leutien ree vor all die ijrsten gebaren der
re der kynder psrahell. **E**nde Moyses oeuet
telden als om die here gebaden had. die ijrste

gebaeren kinder van psrahell ende der waeren
manss kunnen ygelick by synen naemen van ey-
nen maende ende daer oeuet. **R**en. duysent twey
hundert ende drie ende seuentich. **D**oe sprak de
here to moysen ende sede. **N**yem die leuite vor
die ijrste gebaren der kinder van psrahell. en
de der leutien ree vor et ree. ende die leutien sul-
len myn syn. **I**k bin ic here ende vor den loen
twe hundert ende drie ende seuentich. de dar oe-
uet treden dat ghetall der leutien. van der ijr-
sten gebaren der kinder psrahels saltu nyement
vyff syklen van eynen ygelicken hoeft: nae
der maeten des heligen huys. **G**in sikkus heeft
Ren. pennynk. ende dat gelt saltu geuen aaron
ende synen soenen eten loen die daer entbouen
syn. **D**at vmb nam moyses dat gelt die dat o-
uer waeren ende die hij loesten van den leuite
vor die ijrste geboert psrahels kinderen duysent
drie hundert ende sess ende sechich sikklen na den
gewicht des gaets huys ende gaff dat Aarou
ende sinen sonen nae dem woeđe dat om die he-
here gebaeden hadde.

Dat vierde Capittel woe moyses ende Aarou
veuertellden dat volk der geslechte der le-
utien ende wat eyn yghelick geslecht dynsta
doen fall

Die here sprak to moisen ende aaren en
sede. **N**yem dye summe der kinder Ca-
ath myds vrt den leutien dor et huys
ende et gesyn van dertich iaeren ende dat entbo-
uen bijs an dat vyftichste iact. all der dyne yn-
gaen dat si staen ende dienen in dem taebernae-
kell der gelaeffnis. **D**yt is die dienst der kynd
caath. **D**at taebernakel des verbuntmis en dat
helige der heligen. sullen in gaen aaron en syn
sone als men die tenten retrucken wyll. en sul-
len in den voerhanch ass doen die vor den doe-
ren hengt daer sullen sy bewinden die ark des
getuchmis ende sullen sy daer to bedecken mit
der blauwer retwyget huyt. ende daer entboeuē
sullen si streken dat ouerkleyt to mael blauw
ende steken die draechboem dat in. en did taf-
fell der voorsettinge sullen sy winden in ein b'a
we vimbkleet. en sullen dat by setten dat wye
rok rat en mormelstein. schalen en beker to et
fangen de offerhande. ende dar fall alle wege
broet vp syn. **D**at oeuet sullen sy streken eyn
tot kleet dat sal me dar weuen decken mit de
decksel der blauwer vel. en steken dat in die dra-
geboem en sy sullen nemen dat blauw vimbkleet
dat si mede bedecken de luchter mit de luchten
en myt sinē schere en myt rats dat men de vntre
micheit des lichts in lest. en all die vaet des o-
lijs die noet syn to behaldend die lucht. en ouer
die all sullen sy legghen dat decksell der blau-
wer velle en steken die drachboem dat dor. en
oek dan sullen si windē dat gulden altar in em

Dat werk

blauwē klept ende sullen daer ouerstrecken op
decksell van den blauwen vellen. ende steken
dye draegeboeme daer doer. All dye aet daer
mede men dyent in dem hilligen huyse sullen si
winden in ein blauwe vmbkleyd. ende sullen
daer oeuer strecken ein decksell van blauwen
vellen. ende steken die draegeboeme daer doet
ende dat altaer sal men teningen van der assen
ende windet dat in ein kleydt purpur verwe.
ende sullen daer by leggen all die vaere die me
thoe dienste daer thoe ghebruykt. dat sin dat
men dat vryt ynne enthelt. krowele ende dre
uoete hoeken. ende tye tangen ende dye vaere
des altaers sullen sy thoe hoep bedecken myt
blauwen vellen. ende steken dye draegeboeme
daer dor. Ende als **Aaron** ende syn soen heb
ben bewunden dat heliche huis ende al syn ra
te in vpbrekinge det wonynghen. dan sullen in
gaen **Caaths** soen dat sy draegen dat inghe
wunden. Ende sy en sullen niet voeren dye vas
te des heligen huise. vpp dat sy niet en ster
uen. Dyt synt die gheboerten det soene **Caats**
in dese tabernakell des geloffenis. oeuet dye
fall syn **Cleasar** **Aarons** soen des priesters.
Den gheboert tho besorgen den olij tho vnt
singhen die luchten. ende dye mynginghe des
gheroeks. ende dat ghelychde offer dat me
alle wegh offert ende dat olij det saluinghen
ende alle dat tho dem dienst gheboert des ta
bernaekels. Ende all die vaet die in dem helige
huis sint. Portinet sprack die here tho **Moy**
sen ende **Aaron** ende sede. Sy en sult niet vec
liesen dat volck **Caath** rith dem myddell des
leuken. Men dit doet en. vpp dat sy leuen. ende
niet en steruen. off sy betrouen die heliche det he
lichen **Aaron** ende sin soen sullen daer in gaen.
Sy sullen eyne ygheliche syn werck setren en
de deylen wat eyn yghelick draghen fall. An
ders en fall niemant van den anderen gheslech
ten die suuerlicheyt sien. wat in dem heligen
huis is er sy in ghwunden werden. Anders
sullen sy steruen. Ende die here sprack tho **Mo**
sen ende sede. Nyem oock die summe van den
soenen **Gerson** dor er hinsere ende gheslechte.
ende negesten van dertich iaeren ende daer en
boeuwen bijs tho vyftich iaeren. Telle all dye
in gaen ende dyenen in dem tabernakell des
gheloffenis. Dyt is dat ampt des gheslechts
der **Gersoniten**. dat sy draegen dye gardinen
ende dat dack des tabernakels des verbunt
nis ende dat ander decksell ende bouen all dat
blauwe decksell. Ende die rente dye henghet
in dem tabernakell des getuchis. dye gat e
dinen des voerhuis. ende den voerhanck yn
dem ingange dat daer is voer dem tabernakell.
Aller dat thoe dem altaere gheboert. sele ende
vate des dienstes van geheten wegteen **Aarons**

ende synre soen sullen dragen **Gersons** soen.
ende eyn ygelick fall wyeten wat wercks hij
doen fall. Dyt is dye dienst des geslechtes der
Gersoniten in dem tabernakell des geloffenis
ende dye sullen syn vnder der handt **Ythamat**
Aarons soen des priesters. Ende dye soen ma
rati dor er mede geshynde ende huise erre redet
falltu tellen. van dertich iaeren ende daer entbo
uen bijs tho vyftich iaeren. Alle dye in gaen
sullen thoem ampte ere's diensts: in dat ta
bernaekel der geloeffnis. Dyt syn et teeden.
Sy sullen draegen die taefelen des tabernaekels:
ende er boeme: dye suylen ende et vnder
laegen. ende oock dye suylen des voerhuses:
al vmb myt synen vnderlaegen. ende myt den
selen ende myt den spanholteren. All dye vaere
ende den huyssiaedt sullen sy nemen nae ete ge
taele. ende soe sulle sy dat draegen Dyt is dat
ampt des gheslechtes der **Meratiten** in dem
dienst in dem tabernakel des verbuntis. en
de sullen syn vnder der handt **Ythamat** **Aarons**
soens des priesters. Hjrumt **Moses** ende **A**
aron ende die vorsten det synagogen telden ca
aths soen doet et naesten. ende dor dye husec
erre van dertich iaeren ende daer entboeuwen bis
tho vyftich iaeren. Al dye in ghaen thoe den
dienst des tabernakels des verbuntis: ende
syn vonden twey duysent seuen hundert en vyf
tich. Dyt is dat getal des volcks **Caath** dye
dye in gaen in dat tabernakel deu verbuntis.
Dese telleden **Moses** ende **Aaron** nae deme
woerde des heren dor dye handt **Moses**. Ende
oock synt ghetellet dye soen **Gerson** myt era
naesten. ende myt eres vaeders huse van dert
ich iaeren ende daer entboeuwen bijs tho vyft
tich iaeren. Alle dye daer in ghaen dat sy dye
nen in dem tabernakel des verbuntis. Ende
det synt gheuonden twey duysent seess hooert
ende dertich. Dyt is dat volck der **Gersonite**n:
dy **Moses** ende **Aaron** telleden nae deme
woerde gaets des heren. Ende oock syn getelle
dye soen **Merati** doet et naesten. ende ete re
det huyse van dertich iaeren ende daer entbo
uen. bijs hyn tho vyftich iaeren tho. Alle dye
daer in ghaen tho vollenbreghen dye gesette
des tabernakels des verbuntis: ende det fint
gheuonden twey duysent ende twey hundert.
Dyt is dat ghetal der soen **Merati**. dye oeuet
teelden **Moses** ende **Aaron** nae deme ghebas
de ghaets des heren doet dye handt **Moses**.
Alle dye ghetelt syn van den **Leuken**: ende de
hij dede thonamen **Moses** ende **Aaron**: ende
die vorsten van ysrahel doet er naesten: en de
erre reder huyse. van dertich iaeren ende daer en
boeuwen bijs hyn tho vyftich iaeren tho. Dyo
in ghynghen vmb tho dyenen in dem taberna
kel en to wachten det borden. det was to hooip

Der getall.

acht dusent vyff hundert ende achtentich-nae
dem woorde des heten. so ouerelden sy moyses
ep: ygelick nae synen amptre ende sin burden.
als em de hete gebaden hadde.

Dat vryfste Capittell off eynen manne mys
duncket van synen wyue: dat sy myt einen an
decen thoe schaffen heb. wo sich die entschul-
digen soll.

Gnde die here sprack thoe Moysen ende
sede. Gebiede ysrahels kinderen: dat si
vrt werpen vrt allen eren woenyngen
all vytterigen ende dem syn saet vlynt. en dyc
beuleckt is van antotinge der doeden: soe man
soe wyff werp vrt den woenyngen. dat sy die
niet en beulecken als sy myt uw woenen. ende
ysrahel kinder deden alse. ende vrt woepen
pen sy van eten woenyngen als die here moyse
ghebaeden hadde. Ende die here sprack to mo
ysen ende sede. Spreke thoe alle den kinderen
van ysrahel. Man off wyff als sy doen van als
len sonden dye den mynschen plegen thoe toe
vallen ende dor resumemis ouer treden dat ge
bot des heten. ende myss deden. dyc sullen be
kennen et sunden ende sullen dat hoeft guyd
weder geuen ende daet enboeven dat vryfste de
le. in dem sy gesondicht hebben. Ende off my
want en is dyc dat vntfange soe fall men dat
dem heten geuen. ende fall des priesters sin vrt
genoemen den buck die geoffert wert vor die
reminge. des die gesondicht heeft. Up dat hij
sy ein verwoenlick offer. ende alle iestre vruch
te dyc ysrahels kinder offeren gehoren toe. De
priester. ende see wat van eynen ygelicken yn
dat helige hus geoffert wert ende dat men de
priester in syn handt gyfft. fall sin syn En voort
sprack die here thoe Moysen ende sede. Spre
ke thoe den kinderen van ysrahel ende seggh
thoe en. Enich man des n-yff vererret ende er
man resinaet ende slept by eynen anderen ma
nerende des die man niet vertuaren en kan met
om dat oeverspyl verborgen is. ende si myt ge
tugen niet gestrafft mach werden. wante sy
met runden en is vp der vndaet. als da de gei
ste der werken der leuendigen verwecket den
man entegen syn wyff de beuleckt is offe van
quaden dancken wert bespraken. hy fall si ley
den thoe dem priester ende fall offeren den tien
den deell der maeten gersten meel voer sy ende
fall daet geyn olye vp gieten. noch wytrock
daat to doen. want dat die offer is der eligen
lieffden. ende eyn offer vnderzoekende dat oe
uerspyl Daet vmb fall die priester sy offere en
de doen sy staen voer dem heren. ende hij sal ne
men des heligen waeters in eynem gebucken
vaete. ende eyn wenich erden van dem paup
mente des taebernaekels. ende doe dat daet in
ende als dat wyff slept in dem gesicht des heren.

te. sy fall er hofft vntdecke en de priester set vp
er hâde den offer der gedechtnis. ende die offre
te der eliger lieffden. ende hij sal hebben die bit
terste waeter in syne handt die hij oeuermid
delst beweringe vermaledyct heeft. ende sal sy
bewerken ende seggen. Off gemit viemde man
by dy geslaepen en heeft. ende off du niet be
uleckt en bist ende heft dyns mannes bedde
niet gelaeten. soe en sullen dy dese bytter waet
ter niet schaeden. daet in ick die vermaledidin
ge gedaen hebbe. Ende off du dy van dynem
manne gheboeget heft. ende beuleckt byst en
de myt eynen anderen geslaepen heft: soe sal tu
vnderwoopen syn desen maledygingen. De he
re geue dy in dyc vermaledydinge ende eyn by
teken alre lude in sinen volke. ende doe dy vu
len din schemede. ende dyn opdrentende buck
werde thoe bersten. ende die vermaledyde wae
ter sullen gaen in dinen buck. ende als dyn bu
ke is vp gegaen so fall dyn schemede veruulen.
ende dat wyff fall antwoorden amen amen. en
de dyc priester fall dese vermaledidynge in ein
woek schryuen. ende walle sy dan af myt den
allre blysteren waeter. dat in hij die maledy
dinge gedaen heft. ende geue et to drincken.
ende als sy dat vytgedrunken heeft. so sal dyc
priester nemen van erre hant den offer der eli
gen lyeffden ende fall dat vp heffen vor den he
ren ende fall dat setten vp den altaer. also doch
dat hij neme irsten ein hant vol des offerhan
des dat daer geoffert wart ende vntfenge dat
vp den altaer. ende so geue hij den wyue dryn
ken dat alte bitterste water. ende als si dat ge
drunken heeft off sy dan beuleckt is en heeft ei
ren man versmaet ende is des ouerspyls schul
dich dat water der vermaledydinge fall dor sy
gaen ende vp geblaesens buycks fall et schem
de veruulen. en dat wyff fall syn in ein verma
ledydinge en in ein bytken all dem volk. En
off si niet beuleckt en is so sal sy vnschuldich sin
ende die fall kinder maken. Dyt is dat gesette
der eligen lieffden. off em wyff sich aff kert va
eren manne. ende off sy beuleckt is en et man
verwenkt wert myt dem geyste der eligen lieff
den. ende leyt sy to dem gesicht des heren. ende
die priester et deit na all dem dat dat geschre
uen is. die man fall sonder scholt syn ende si sal
et boell heyt vntfangen.

**Dat seeste Capittell soe wo sich die hol
den fall die sich gaede gelaeft heeft. ende wat**
hij doen fall daet nae.

Gnde voort sprak dyc here thoe Moysen
ende sede. Spreke thoe ysrahels kyn
deren ende segge thoe en. Man off wif
dyc gelaeffenisse doen dat sy gehelicht werden

Dat boek

endo sich dem heren wylle geheligen die sul-
len sick abstinen van wyn ende van alle dem
dat druncken macken mach. **E**tich van wy-
ne ende van eyn ygelick ander gedroncke. en-
de soe wat vpt den druuen gedruckt wert: en
sullen sy niet drincken. ende sy en sullen geyn
versche off doore druuen eten bynnen al de da-
gen in dem sy geconsaciert syn dem heren va-
gelaesten. **H**oe wat vyth druuen gheworden
mach van den gedrucken druuen bijs an dye
koenken en sullen sy niet eten. **A**l dye tijdt es
re scheydingen. en sal geyn schermets gaen oe
uer syn hoeft bijs an den volbrachten dach.
dat hy dem heren gehelicht werde sal hy hyl-
lich syn. **D**ye wyle dat dat haer synes hoefts
west. **A**ll die tijdt synre heligende fall hy nu-
mer oever die doeden in ghaen. noch ouer dat
doede licham suis vaeders: sine moeder: suis
breeders en der lustet fall hy niet beuleckt wee-
den. want die heligende suis gaets is oever sin
hoeft. **I**n all den dagen since scheidingen fall
hy dem heren helich syn. **E**nde off emant snelli-
ken voer em storue. soe wert dat hoeft synre
heliginge beuleckt. vnde dat fall hy dan upper-
stont scheren vp dem seluen daege synre remit-
gen. **E**nde voort des seuenden dages ende in de
achten dach fall hij offere n twey tortellduuen
off twey ander ionge duuen dem priester in de
voerhuyse des taebernaekels des getuchnisse-
ende die priester fall die eyn duue doen vor de
sunde. ende die ander voer den bernenden offer
ende fall voer en bydden. want hij oter den do-
den heeft gesundicht. ende hij fall syn hoeft he-
lichen in dem daege. **E**nde fall dem heren help-
gen die daege synre affscheydinghen. ende fall
offeren em iaerlick lamp voer die sunde. also
dat doch die ijerste daege toe vergess syn. wa-
te syn helicheyt is beuleckt ghewest. **D**yts
die ewe der hyllige off consaceringe. **A**ls
die daege volbracht syn die hy van geloffens-
sen wegen gedaen heeft. hij fall en leyden aen
die doet des taebernaekels des verbuntis vp
dat hij offert synen offer den heren eyn iaerlich
lamp vnbuleckt toe eynen bernenden offer:
ende eyn iaerlich schaep vnbuleckt toe eme of-
fer voer die sonde. ende eynen weder vnbulec-
ket toe eynen vredesamen offer. ende eme korff
myt vngedessemde broede die besprenget syn
myt olij ende dunne pletzken vngedessemde be-
smit myt olij. en voort allrehande offer dye de
priester offeren fall vor dem heren. ende fall dat
doen vor die sonde ende to emen bernenden of-
fer. ende den buck fall hij offeren toe einen vre-
desamen offer dem heren. ende fall mede offerte
eynen korff myt vngedessemde broede. ende a-
der offer die men van gewoenden plech to of-
feren. Dan fall die gehelichde off consacieren.

De voet die doet des taebernaekels der verbuntis
geschaeren werden an den krull syns hoeft
des dec hylgingen. ende fall nemen syn haer en
de leggen dat vp dat vuur: dat dat is geloghen
vnder dem offchande der vuedesamichet en
de die priester fall nyemen die scholder arm va
dem weder gekoket. ende eynen kueken vit de
water sonder dessem. ende eynen dunnen hoe-
ken van dem lutten mee. ende geue dat yn
die hande des gheconsacierden. **D**em als syn
hoeft gheschaeten is. ende solde dat weder va
om nemen ende fall dye vp heuen in dem ange-
sichte des heren. ende dat alsoe gehelicht fall
des priesters syn. als die borst dat ghebaeden
is aet thoe scheyden ende die hoopen. **D**aet na
dan mach die gheconsacierde wijn drincken.
Dyts is die ewe des gheconsacierden als hi ge-
laest heft synen offet dem heren in der tijt sin
re hilliginge vyt genommen den offet die synre
handt wert vinden. **F**dat syn die offet dye hij
hijet bouen vyth vryen wylle offeren wylle
de hij fall doen toe weeuwinge synre hillighin-
ge. recht als hij gelaest heft in synen gemoe-
de. **E**nde voert sprack die here toe **M**opten ei
de sede. **S**egget **A**aron ende synen soenen **A**l
sus sult ghy gebenedyen ysrahels kinder ende
sult en segghen. **D**ye here gebenedyde dy ende
de bewaerde dy. **D**ye here wyle dy syn aangesich-
te ende verberme sich dinre. **D**ye here kere syn
aensicht to dy ende geue dy vrede. **S**y sullen an-
ropen mynen naem ouer ysrahels kinder en ih
fall sy gebenedyen.

Dat seuende Capittel wat offers die ouer-
sten des volcks offerden do dat tabernakel vp
geticht was.

DAt geschach in dem daege doe **M**oyses
vollenbracht hadde dat taebernaekell ende hadde dat vp geticht en ghe-
fallsft. ende gehelicht myt allen synen vaeten.
dat altaer oock myt allen synen vaeten. **D**o of-
ferden pye voorsten van ysrahell ende dye hoeft
lude der geslechten dye daer waren ouer all de
geslechten er vogede dye getelt waren er gae-
uen voer dem heren. **H**es waegen bedekt en
de twelf ossen. **E**ynen waegen offerden twey
hertogen. ende eynen ossen eyn ygelick van es-
tes taebernaekels. **E**nde dye here sprack thoo-
Moysen ende sede. **N**yme van en dat sy dye-
nen in dem dyenste des taebernaekels. ende go-
ue sy den leutien: nae der aff ghescheyden ers-
dienstes. **E**n als **M**oyses entfick die wagen
ende die ossen hij gaff sy den leutien. twey wagē
en vyer ossen gaff hij den kinderen gerson. nae
dem sy des noet hadden. **D**ye ander vyer wagē
onde acht ossen gaff hij den kinderen. **M**erau-

66
Der getael.

na erz ampte ende nae eren dyenste want sy dragen dye hantde dinge des tabernakels dye swate waren. Idye waren vnder der hant ytha mat des presters aarons soen. Ende den soene Chaath en gaff hy noch waghen noch ossen. want se in den hiligen huise dyenden. ende ere warden. * dye dat hyligste ware. Idwoghen se vp eten ergenen scholderen Darumb offerde dye hertogen in der wyginghe des altaers. Des dages do dat gesaluet was eren offer vor den altaer. Ende dye here sprack to moysen. etliche hertogen sullen offeren dor etliche dage er ga uen yn dye wyginghe des altaers. Des erste dages naason animadabs soene van den gheslechte iuda offerden sinen offer dat yn waren eyn silueren schottell. dye woech hondert ende dertich siklen. Cyn silueren becken dat hadde seuentich siklen na den gewychte des hyligen huises ygelick voll duft besprenghet myt olye in eyn hyllich offer. eynen stoet steyn van golde wegende reyn siklen voll wyrocks. een ossen van den ree ende eynen weder. ende eyn iatich lam in eynen bernenden offer ende eynen buck vor de sunde. ende in den offer der vre desammycheyt twe ossen. vijff wedere. vijff buckle ende vijff iatlike lamm e dyt is dye of fer naason animadabs soene. Des anderien da ghes offede nathanaell. Huat soene dye herto ghe van den gesechte psachat eyn silueren scottell wegende hondert ende dertich siklen. Ein silueren becken dat hadde seuentich siklen nae den gewychte des hyligen huises eyn yghelyk vol lutterts meels besprenget myt olye in em hyligen offer eynen gulde mormelsteyn wegē de tien siklen van golde voll wyrocks. eynen ossen van den ree. ende eynen weder. ende eyn iatich lam to eynen bernenden offer. ende eynen buck vor de sunde. ende in dye offerhande der vredesammycheyt twe ossen vijff wedere ende vijff buckle vijff iatige lamet. dyt was die offer nathanaell. Huat soen. Des derden da ges offerden de voeste der kinder Zabulon. heliab geherten helons soen gelijck als dye erste eyn. Des vierden dages de voeste der kinder Ruben. Elisur sedetur soen offerde oek also voele als dye eyrste eyn. Des vijfden da ges dye voeste der kinder Symeon. gehete Salamphele suris adday soen offerden ok also vele als der anderre eyn. Des sexten dages dye voeste der kinder gad geherten heliasaph du hel soene offerde oek also vele als der anderre ei. Des seuenten dages dye vorsten der kinde esfraim helisama ammpud soen offerden oek also vele als der anderre eyn. Des achte dages dye voeste der kinder manasse gamalihell ge heytē phadassur soen offerden oek also voell als der eyrster eyn. Des negenden dages dye

vorsten der kindere beniamyn geherten aby dan gedeons soene offerde oek alsoe voele ge lyck der ersten eyn. Des tienden dages de vorsten der kindere dan geherten abyasat amys adday sone offerde oek so voele ghelyck dye eerste eyn. Des elten dages dye vorsten der kindere ater geherten phagahihell ochran soene offerden oek also voele als der anderre eyn. Des twelften dages dye vorsten der kindere neptalmis geherten ahyla henan soen offerde oek gelik der eerster eyn. Des fint geoffert in der wyginghe des altaers van den vorsten van ystahell vp den dach do dat gehylliget wart. der vlaker silueren schottelen. xii. der silueren becken. xiii. Also dat eyn silueren schottell. hadde hondert ende xxx. siklen ende eyn yghelyk becken seuentich siklen dat is to hope ouer alle van silueren tweusent vyerhondert siklen. na de gewychte des hyligen huises. ende twelf gul den stoetsteyn voll wyrocks eyn yghelyk tien siklen wegen na den gewychte des hylighen huises to hope hondert ende twintich siklen en de twelf ossen van den herden in een bernenden offer. xii. weder. xiii. iatlike lammer ende vechte offerige. xiv. buckle vor die sunde xxii ossen vor dye offerhande der vredesammycheyt ende dat to lx. weddere buckle lx. iatlike lammer. dese fint geoffert in die wyginghe des altaers. do dat gesalfft wart. Ende also moyses in dat tabernakell des vredesammycheyt gink vp dat hy raetvraechde in den bedehuis. so hoerde hy eyn stymme sprekende to em van der tafsele de stont vp det archē d' ghetuchmisse tusschen den twen engelen ende dat vyt sprak hy to em.

Dat achte ca. woe dye leuite sullen gherem get werden en wat ere dyenste sullen fin. **D**e here sprak to moysen en sede sprak to aaron ende segge to em. als du ghesettes die seuen luchten so saltu dem luchter vp richten in dat suiden wert. dat saltu darumb ghebeden dat dye luchten tegen dat norden sich anschint to det tafelen. dat die broet det versettinge vp sin ende sullen schine te ge dat deel daer de luchtere hymne sijt. Ende dyt dede aaron en satte dye luchte vp den candeler als dye here ghebaden hadde moysi. En dyt was dat ghemecell des candelers van ge gaeten gholde. so dye myddelste stock. ende ock dye ander telger dat vyt gan to beyden si den na byteken als dye here ghewyset hadde moysi also hefft hy den luchter gemakt. Ende dye here sprack to moysen ende sede mydde vyt de volk van ysrahels kin dote ende reimiche die na deser wile. Si sullen be sprenget syn myt den water der temingen ende sullen affschieten all dat haet ers lijfs. en als

sedē et kledē gewasschen hebben. ende getey
inget werden se sullen nemen ossen van de hyc
de ende sin offerhande dat toe. weyten meell
myt olye besprēget ende eynen andēte ossen vā
de hycden. saltu nemen vor de sunde ende sette
dye leuiten vor dat tabernaekel des verbont
temisse ende roep dat to alle dye schatē der kim
dere ysrahell. ende als dye leuiten sin vor de he
ren so sullen ysrahe's kinde te et hande vp se leg
ghen ende aaron soll offeren dye leuiten to ein
re gauen. in den angefichte des herē van ysra
hels kinderen. vp dat se dyenen finen dyenste.
Ende dye leuiten sullen leggen et hande vp de
hoeffde der ossen. daer van saltu eynen doen.
vor dye sunde ende den anderen to eynen betri
nenden offer des heren vp dattu vor se biddest
ende du salt setten dye leuite n in aarons ghe
fiche ende sult se so offeren den heren hyligen
ende sult se scheyden van mydden der kindere
ysrahels dat se myn sin ende daer na sullen se i
gan in dat tabernaekell des verbontmisse dat
se my dyenen ende so saltu se temingen ende hyl
lygen in eyn offer des heren want se fint my to
gauen gegeuen van den kinderen van ysrahell
Vor di yrste gebaren dye bucke oepeēt in ysel
entfange ik se dye erste gebort der kindere ys
rahell fint myn so van den mynschen so van de
ree van den dage dat ik slogue alle eerste gebort
des landes van egip̄ten hebbe ik se my gehyly
get ende hebbe dye leuite genomen vor dye er
ste gebaren ysraheis kindere ende hebbe se toe
gaue gegenen aaron ende finen sone en myd
de vyt den volcke vp dat se my dyenen vor ys
rahell in den tabernakell der verbontmisse. ende
bydden vor se vp dat in den volk geen plaghe
en sy. off se komen werde to gaen to de gehyl
ligede huise. Ende moyses ende aaron ende all
dye schat des volks ysrahels kinder deden den
leuiten als dye here moyse gheboet ende se fint
geremiget ende wasschede et kledere ende aato
hoeff se vp in den angheschichte des heren. ende
bat vor se dat se also geremiget ging in dat
tabernakell der verbontmisse to eten amptē vor
aaron ende finen so wo god moyse gebadē had
de van den leuite also is dat geschypet. Ende de
here sprack to moysen ende sede. dit is dye ewe
der leuiten van vijfendetwintich iaren. ende
dat en bouen sullen se in gan dat se dyenen i de
tabernakell der verbontmisse ende also se vijf
tich iaer vollenbracht hebben so sullen se dyen
ste s vp hoeren. ende se sullen dyenstlude sin er
broder in den tabernakel der verbontmisse. vp
dat se bewaren dat en beualen wert. ende se en
sullen geen werck doen. **S**us saltu schickē die
leuiten in etē bewaringen.

Dat negende · ca · wannet ende wo de hoch
tide des paessche gehalde fall werde ·

De herte sprack to moysen in der woste
men sinay in de anderē iare . na den dat
se vytgegangē sint vyt den lande van
egipten des ersten maendes ende de sede ysra-
hells kinder sullen ere paesschen halden in erē
tijt des veertenden daghes deses mandes aen
de auende na alle gesette ende rechtinge . ende
moyses geboet ysrahels kindere dat se paschē
mackten ende se makten dat to siure tijt des
veertenden dages to auende an den berge si-
nay Na alle dem dye here moysi gebaden had
de deden ysrahels kindere . siet ende daet weten
etlicker vndet dye beulecket waren ouer des
mynschen siele dye nicht paesschen en mochte
maeken vp den dach dye gingen to moysen en
to aaron en seden en . wy sin vnreyn bouen dye
siele des mynschen dat is wy sint meer vnrem
dan dye mynsche dye temelicken mach eten .
dat paesschelam Warumb werde wy bedragē
dat wy niet en mogen offeren eynen offert den
heren in siure tijt vnder den kinderen van ysra-
hell ? Dem antworde moyses Staet dat ik ge-
rade vrage wat dye here gebuit van uw en do
sprak dye here to moysen ende sede . Sptik to
den kinderen van ysrahell . eyn mynsche de vn-
re yne is ouer enige siele . off in den wege wett
in uwen volke fall sin passchē doen den heren-
des anderen maendes des veertenden daghes
des maendes to der resperen myt lutterē wey-
te brode . ende myt wylden laet ghim sullen sy
dat eten . ende en sullen dat aff met laten bys
des morgens . ende en sullen em geyn beyn toe
breken . alle gesette des passlams sullen se be-
holden . Ende wye wyne is ende niet en wandt
ende daw niet passchen en haldet : des siele fall
vytgeworpen werden van finen volke . want
hy gade sine offerhāde niet gehillyget en heft
in siure tijt vn sunde fall hy dragen . Ende is ey
pelgtrim off vremder vnder uw dye fall sin pa-
schē den heren doen . na den gesette ende ge-
rechtigende dat selue ghebot fall sin by uw toe
de vremden als den in wendigen Warumb des
dages do dat dat tabernakell was vp geticht
bedeckde dat eyn volke ende des auents was
dye bouen den tenten recht als eyn schyn des
vuires bys des morgens Alsus geschach dat
stedeliken Des dages bedeckden dat dye wolk
des nachts als ey schy des vuires ende als de
wolk dye dat tabernakell bedeckte aff was so
waderde se vort ysrahels kinder en dat de wol-
kē stelle stont . dat richtē se et wonyngen vp
Na de ghebade des hete wanderde se ende nae

Der getael.

Dinen gebade setten se dat tabernakell vp · al le dage dye wyle dye wolke stont bouen dem tabernakell · so bleuen se in der seluer stede · ende were dat kommen dat dye wolke lange tijt ware bleuen dat en bouen so waren ysrahels kindere vp der wake des heren · ende wandeerde niet vorder · wo reele dage dye wolke bouen den tabernakell was To den gebade des heren richte se et tenten vp ende to dinen gebade ledien se se neder Ende were dye wolke gewest des auets brys an den morgen ende hadde vpperstot dat tabernakell verlaten so wandearden se vort an

Ende had hy ewech gewest na dach en nacht so enhyelden se dye tente ende off dat twe da ge off eynen maent off langer tijt meer bleue bouen den tabernackell so bleuen ysrahels kindere vp der seluer stede ende en toge met vort ende also gerade als hy ewech gink · so bewege den se er wonyngen ende ouermysts dat wort des heren satte se er tente ende ouermysts sin wort wandearden se vort ende waren in de wae ke des heren na dinen ghebaede doer dye hant moyse

**Dat teende Capittel wo sich dat volk sold
tichten na den geluide der basmen.**

DO sprack dye here to moysen ende se de make twe silueren trumpetten gheten daer mede du dat volck der scharen to samen eschen mogest want als me die wonynges vp bewegen fall · ende want als du dye trumpetten letst blasen soe fall sich all dye schaer des volks vergaderen an dye doer des tabernakels der verbontnis. Off du eyns blasest so sullen to dy komen dye vorsten ende de hoeftlude des volks ysrahell · ende off du dan langer off haert bleest so sullen se er wonynges vp wegen · dye yste dye dat an to de oistē wart in den anderen blasen ende ghelicken lui de der trumpetten sullen se vphueuen er tenten dye liggen to der myddach siden en in der wy sen sullen oeck dye anderen doen na blasen de trumpetten wart toe treeke Mer als men dat volck vergaderen wyll so sall een eynuoldych

klanck der trumpetten sin · ende niet breken de geluit Aarons scene des presters sullen blasen dye trumpetten ende dat sal uw een ewych gesette sin in uwen geborden · Off gy vyt uwen lande tiet to stide tegē uwe vyande dye tegē uw stiden wyllen so sult gy blasen myt luden de der trumpetten ende fall uw eyn ghedachte mis werde vor gade uwen herē dat gy verlost werden van den handen uwer vyande · En als gy wertschap hebt ende hochtide dage en als dye maende beginnen so sult gy uw trumpette blasen ouer dye bernende offer ende oecch die vredesamige offer dat se uw sin in gedencknis uwes gaets · ik bin got uwe here Des tweeden iaer des anderen maents des twintigesten dages verhoef sich dye wolke van den tabernakell der verbuntnis · ende do ginghen ysrahels kindere vort na eren scharen vyt der woe stemmen sinay · ende dye wolke raste in der woe stemmen pharan · ende die ysten dye dat vp we gedē er wonyngē na den geheyte des herē dor

Moyses hant waren dye kindere iuda dor et schare. der vorste was **N**aason aminadabs son den geslechte der kindere ysachar was die vorste **N**athanael. **S**uars son. In den geslechte te **Z**abulon was dye vorste **H**eliab. **H**elons son. ende dat tabernakell wart affgedaen. ende dat dwogen ende vytgingen dye kinder. **G**et son ende **M**erari ende do wghen vort **R**ubens sone der vorste was **E**lisur. **H**edeurs sone. Ende in den ghelschachte der kinder **S**imeon. was vorste **S**alamhell. **T**utisadday son. Ende in den geslechte **G**ad was vorste **H**eliaaph. **D**u els soen. Ende daet na togen dye **C**aathyten dye drogen dat hylige huis. also lange wart dat tabernakell gedragen bis se quemen vp de stede der vptichtinge. Ende dye kinder esfraim braken vp et wonynge der welker vorste was **H**elysama. **A**myuds soen. In den geslechte der kindere. **N**anasse. was vorste **G**amalihell phadassurs soen. Ende in den geslechte bemamyn was hertoch **A**bidan. **G**edeons soen. Dye leysten van allen den wonynghen togen vort de soene. Dan myt eren schaten in welker her vorste was **A**beyer. **A**missadday sone. In den geslechte der kinder. **A**ser was vorste **P**hagaiel. **O**chians soen. Ende in den geslechte der kinder **H**eptalm was vorste **A**byra. **H**enan son. Dyt sint dye wonynghen ende vort togen ysrahels kindere myt eren schaten. do se vytginge ende do sprack **M**oyses toe. **O**bab. **R**aguelis son des **M**adyaniten sinen neuen. trecken wy vort to det stede dye vns got vnse here fall geuen kom myt vns dat wy dy waeldoen. wat dye here hefft ysrahell gelaefft guede dinge. de antwoorden hy. **I**k en ga. niet myt dy met ick fall wedet gan in dat lant dat ick vyt gebare bin. Ende hy sprack en late vns niet want du wetest waell in wat steden doet dye wosten. dat wy vns wonynghen settē sullen. ende du salt sin vns leyder. ende als du myt vns kōpst. so w at dat beste is van de rikdom dat vns de here geuende is wyllen wy dy geuen. Also soe ginging se van den berge des heren eynen wech die daghe lanck ende dye archa des heren der verbontinisse voerghmek se dre dage lanck toe versien dye stat der wonynge. ende des dages was dye wolke des heren bouen als se wandden ende do dye archa gades wart vp gehauē sprak **M**oyses. Here sta vp ende reesprey de sik din vpande. ende moten vlyen van dinen aengesichte dye dy hebbe. ghehatet. Ende als se neder gesat waren doe sprack hy. here kint weder to det mannycheyt des hers van ysrahell. **D**at xi. ca wo dat volck knfft tegen de herē en de herē sande raphonet van der locht en wo se dat na geplaget worden.

Het en bynnen wart eyn geruchte vnd den volke tegen den heren als dye den er arteyt touwt. Ende als hy dat ghehoerde wart hy toernich ende dat vut des heren wart entsfenghet in en. ende verflanch dat achterste deell van den wonynghen. Ende doe dat volck reep to moyses do bat moyses de herē ende dat vuert verwant. ende hy noemede dye stede en singende. want dat vuit des heren tegen se entsfenget was. **D**at ghemeyn volcke beydet kunne dat myt en vp ghegangen was den verlangeden ende begeerde vlesche ende saten to hope myt de kinderen van ysrahell ende schreyenden ende spraken wy sal rns geuen vleys toe eteu. **w**y gedencken der vysche dye wy aten in egip̄ten to vergeffs. ende nu kōpt vns in vnsen gedanken dye gekyestte ende pepone ende loeck. ende vlooeck ende knoffloeck. vnsie sie le is verdoort vns ogen en sien äders niet den man. ***dat is hemels broet.** Ende dat man was gheschapet recht also conander saet gewerwt als klaet ende vyt saet. en dat volk gmk all vimb ende vergaderde dat. ende brack dat in moele ende to stoeten dat in eynen moelsteyn. ende kakeden dat in eynen potte en ma keden daet van koeken dye sinakeden wobroet dat geolvet were. ende des nachtes als dye douw vpell vp dye wonynghen. soe quam oock dat hemelsche broet. Ende **M**oyses hoede schriuen dat volck eyn ryghelyck doer sin geslechte voet den doeten erre tenten. Ende dye ghumynghe moet des heren wart seer tornich niet dyt duchte. **M**oyses eyn seete vnydesam dynck sin ende sprack to den heren. Here warū in e heuestu dinen knecht bedruckt. warumb en vnde ick geen genade vor dy. Ende warū me hefftstu dye wortē dins volks toe male vp wy gelacht. **I**xbbe ick vimmers dyt volk vnt fangen off. gewonnen dattu my segest drage se in dinen schoet wo een amme een ionck kit to dragen plecht. ende bringe se in dat lant darumb du eren wederen hefft gheswaren. **V**an wen soll my vleys komen dat ik geue so voile schaten. se schriuen tegen my. ende spreken gis vns vleys to eten ick en mach alleyn dat volk niet vnhalde. want dat is my to swaet. Ende off dat dy anders dunckt so byd ick dy dattu my dodest. ende dat ick vnde genade in dinē ogē dat ick niet myt so voell quaets verdrukt en werdt. **E**n do sprak dye here to moyses vergader my lxx. man vā den alstenvā ysrahels kinderen dye du weetest dat dye aldesten sin des volkes ende tye meysten ende leyde se aen die doet des tabernakels der verbontin. **E**n do sy dat by dy staen dat ik ned kom en spreke mit dy en neme aff vā dinē geyste en gheue en vp dat se mit dy dragen dye wortē des volks. en

Der getael.

Du niet alleyn besweret en werdest Ende den volke saltu seggen werdet gehlygget moegē sult gy vleys eten want ick hebbe uw hoeren seggen: wye fall vns spysse gheuen des vlsches; vns was waell in egypte dat uw dye he vleys geue dat gy etet met eyns dages off twyter of vijf off x noch oock x. bys eyns maendage dat uw dat weder to uwen nase vyt gheyt. ende weet uw gekjet in eyne walginge dat u. dat gy den heren hebt verdreuen dye en myda de vnder uw is ende schreiet voer em seggende warumb sint wy vytgegainghen vyt egypten. dat wy wederuen in der wostenen. En Moyses sprak to den heren des volks is sel hondt dusent man to vote. ende du sedest ick wyll en vlech geuen eynen gantsen maent Off en sal niet dye manychuoldicheyt der schape off der ossen gedoeert werden des se des morgens genoech hebben to spysen. off alle dye vysche des meers sullen sik by eeyn vergaderen dat se dat van sat werden. Den antworde de here. en is dye hant des heren dan vmechtich. nu sal tu vpperkont sien off myn woerde niet myt de werken retuulst en sullen werden. Ende da- numb gink moyses ende se de dem volcke. dye wort des heren ende vergaderden seuentich ma van den alsten des volks ysrahels dede hy sta by dat tabernakell. ende dye here quam neder over dye wolke ende sprack to en. ende na aff van den geyste dye was in moyse. ende gaff den seuentich mannen Ende do dye geyst ruste de vp se do se propheteerden en hoerden dat na niet vp Ende in den woninge bleuen twe ma dye eyne hyete Heldad ende dy dye ander Medad vp welken rusteden dye gheyst want dye oock geschreuen waren ende gingien niet vyt to den tabernackell Ende do dese prophetierde in den woningen to der stont leep een iunge ende verkundiget Moyse ende sede Heldad en Medad dye prophetierden in den tenten. ende vpperstont sprack Josue Nums soen dye moy ses dyener was ende van velen vytuerkaren. myn here Moyses verbudes en Ende hy sprak wat tornestu dy vp my. wye ghijft dat dat alle dat volck prophetere. ende dat en dye here sine geyst geue. Ende do quemen dye alste der geslechte Israhels ende moyses in den woningen. ende do quam eyn vytghaende wint van den heren ende voten all dye tophoner de dat waren vp geen side des meers. ende sande dye in woningen all vmb ende vmb dye woe minge her also voell als men gan mach in emē dage ende vlogen in dye locht twe ellenbagē hoge van der erden. Ende do stont dat volck vp all de dach en alle dye nacht. ende des anderē dages ende vergaderden dye tophoner de wenich hadde dy vergaderden tien maeten

ende se ditogen de tophonier doet den vnbgaek ter woningen. Ende doe noch dat vleysche was in even tanden. ende en der spysen met vt braeck. ende siet do wart dye toern des heren verwecket tegen dat volck. ende stoch se myt eynre to male groeter plagen. ende genomet is dye stat dye grauen der begerlycheyt want se daer dat volck behouen dye des vleyschs begert hadde ende do gitigen se vyt de graue ren der begerlycheyt ende quamen in assawoth ende dat bleuen se.

Dat twelffe ca. woe maria moyses suster sich versprack ende se darumb vytsetich wart seuen dage ende wederumb genas vmb Moyses bede wyllen.

Onde Maria ende Aaron spraken tegē moy sen vmb der ethiopissen suis wijs wyllen ende spraken heeft dan dye he re niet alleyn gespraken doet Moy sen heeft hy vns oock niet toe gespraken. Ende als dat dye here hoerde do wart hy tornich. en moy ses was de alte sachtmodyste man bouen al den volke dye wonden vp erden. to der stont sprack hy to em to Aaron ende to matie gaet gy des alleyn vyt toe den tabernakell des ver- lonts Ende do se waren vytgegaen do quam dye here neder in eyne suylen der wolken. ende stont in dem ingange des tabernakels ende eschede Aron ende Matien. als dye quemen sprack hy toe en hoeret myn woerde. So welket van uw were eyn propheete des heren den fall ick in den gesichte beschinen off in de dwē fall yck en to spreken. Euer so daen is niet mi knecht moyses dye in alle mynen huise die al te ghetrouweste is. ick spreken myt em mont myt mont apenbaet suet hy den heren niet in eynen schine off gelikerwyse. Hyrum vnturuchtet mynen knechte moyse toe achter spreken. ende hy toernede sich weder se. ende gheen ewech. Ende dye wolke scheyde sich van danne dye dat was ouer dat tabernakell. ende siet marie beschyen myt blinckender vytseticheyt alsoe vyt als snee. vnde so se aaron an sach. ende sach dat se ouer gaten was myt der krenckeden der vyt seticheyn Do sprack hy to Moy sen. myn here ik bid dy dattu vs niet to en kijst de sude dye wy gelyck begangen hebben dat dese niet en werde off se doet sy en also eyn verwoopen kint dat to vntide gebaten off verwoepē wert van hinc moder liue. sie dat halue deel ers vle sches is alrede gheten van der vytseticheyt. Ende doe weep moy ses to den heren en sprack.

Dat boek.

God ick bydde dy heyle se den antwoerde dye
her hād et vader gespet in et angesichtē sol
de se niet oj den mynsten seuen dage sich scha
men. Hy sal werden gedreuen seuen dage lāk
buten den wonyngen ende dat na sal se wed.

geeschet werden ende also wart maria seuen
dage beslaeten vyt den wonyngen en dat volk
en beweghe sich niet van der stede bys maria
wedē geeschet wart

Dat dertiende Capittel woe Moyses ende
aaron vyt sanden to versien dat lant der geoff
misse ende dye vrucht dye dat yne wasset.

Dat volck vp van Asseroth
ende setten ere tenten vp in drie woste
men van pharan. Ende do sprack dye
here to moysen ende sedē - sende vyt man dye
versien ende verptoeuen dat lant van Chanaā
dat ick den kinderen van ysrathell gheuen sal.
ende neme eynen y gelicken vyt eynen y gelyc
ken gheslechten van den vorsten moyses dye
dē dat dye here gebot vyt der wostenie pha
ran sande hy mannen vorsten. der welker dese
namen sijn. van den gheslechte Ruben Sem
na Rechur soen Van den gheslechte Symeon
Saphat Huri soen Van den gheslechte Juda
Caleph Jephone soen Van den gheslechte P
sachat Pgall Josephs soen Van de gheslechte
Ephraim Osee Num soen Vā den gheslechte be
manyn Phalti Raphu soen. Van den gheslech
te Zabulon Geddyell Bodij soen. Van de ges
lechte Manasse: Gaddy Huri soen. Van dem
geslechte Dan Amihell Gamalli soen Van de
geslechte Aser Rechors Michaell soen Van de
geslechte Neptalim Naabbi Raphi soene Van
den geslechte Gad Euhell Machi soen Dese
sint dye namen der man dye Moyses vyt sande

de te beprouen dat lant ende hy noemde Ose
Nums soen Josue. Ende dese sande Moyses
vyt te beprouen dat lant van Chanaan ende
sedē to en. ghaet vp in dye myddach side ende
wan gy komet vp die berge so proeuet dat lāt
wo dane et sy. ende dat volck dat dat yn wo
net off dat stark sy off krank off der wenich
sy off voell. off dat lant guet sy nſt quaet. wo
dyt stede gemuetet sin off met. off dye erde yet
sy off vnuruchtbaer. buslaſtich off sund holt
werdet gesterket ende bringhet vns van den
vruchte der lande Ende dat was in det tijt do
de drijuen begonden to tijpen ende men dye etē
mochte. ende als se vpstegen se verslogē dat
lant vander wostenie Lyu aen. bys to wab
ende gingen in Emad. Zy stegen vp in dat su
den ende quamen in hebron. dat ware achinc
ende silay ende dolmay enochs soene. dat die
giganten yne plagen to woenen. genaakt en
gewijst. ende van danne ginghen se vort bys
aen dat vletende det winddriuen dat sneden se
eyn r̄s aff myt eynre drijuen de drogen twe
aen eynen dwogen boem. En van de gatnacte
appelen ende vyghen det stede nemen se niet.
Ende dat was gheheyten Nehellscholl.
dat is vleyete det drijuen. want se den dru
uen van daet bracht hadde Israhels kinder

Der getael.

Ende se quamen wedet drie verspeler des lants na reetich dagen. ende hadde alle dye ticke rmbgangen ende quamen to moysen ende aa kon. ende to alle der schaer ysrahels kinderen. in dye wostenie phares de dat is in cades. **E**n se spreken to en ende to all der scharen der kinder Israhels. ende wylde se vrucht der lande ende spreken ende seden wy sint komen in dat lant daer duvns gesant hadde dest. dat in d war heyt vlt melyck ende hoemich. als men vvt desen vruchten mach pweuen. ende se hebben die alre sterkste buweluide ende grote stede te muret Enachs geslechte *dye gryganten. **I**se ge wy daer Amalech dye woent in den suyde. Etheus Jebuseus ende Amoreus wonent in den gheberchte. ende Chananeus wont by de met ende vmb der vloete der Jordanan. **V**nd desen Caleph bedwank dat murmureren des volks dat vnder en opstont tegen Moysen. ende spraek gaen wy vp dat hen ende besittē dat lant want wy dat waell mogen behalden. **E**nde dye andeten dye myt em gewest waren. spreken geyn wylc en mogen wy vpgaen to de volke want wy sterker sin dan wy en myspreken dye lande dat ic ouerseen hadde vor de kinderen van ysrahell ende seden dat lant dat wy doer segen verslengert sin inwoners. ende dat volk dat wy gesien hebben is herelicket sta ren ende dat seghen wy vngestalte mynschen der kindere Enoch van Niesen geslechte. dent schenen wy gelick als heuspronkelken.

Dat pijn. Ca wo dat volk niet wyllych en was to gaen in dat lant der gheloffnis. ende wat vngelucks en dat van quam als en dye here to voren sede.

Halmb tiep all dat volk ende schriede all dye nacht ende murmurden tegē Moysen ende Aaron all dat volk vā ysrahell enden och weten wy gestoruen in Egipoten en niet in deser wostenie wyltensse. woldo got dat wy vergingen dat vns dye he niet en liet in dat lant dat wy niet en vallen in eynen swerde ende vns wijf ende vns kindere niet geuangen ewech geleydet werden. **I**s dat niet beter dat wi wederkeren in egipoten? Doe spreken dye eyne to den anderen. setten wy vs eynen leedesman ende kijten wy wederumb in Egipoten. Als dat Moyses ende aaron horden. se vullen neder to der erden vor alle der scharen der kinder van ysrahell. **E**nde euer Josue nū son ende Caleph Tephone soen. dye oock mede dat lant ouersien hadde ten et kleder en de spreken to alle der scharen der kinder ysrahell dat lant dat wy dorgangen hebben dat is to maell guet off vns dye heis ghuedych wylfin so leydt hy vns dat ende ghyssit vns de erde

vlyetende mi elck ende ho nich ende sijt niet we derwerdych tegē den heren noch entvruchter niet dat volk des lants want also broet mogē wy se eten. alle vordell is van en gescheyden. dye here is myt vns ende en wyllet uw niet enturuchten. **E**nde als do tiep alle dye schaer ende wolden se myt steynen werpen do vertoende sich dye glorie des heren bouen den dacke des huis des verbonts aensiede ysrahels kindere. **E**nde spraek dye here to moysen bys wo lage fall my dye here myspreken. wanneer sullen se my gelouen in allen teykens dye ick vor en ghe daen hebbē? **I**ck soll se slaen myt sterfden en verteren ende ick soll dy maken eynen vooste ouer groter volk dat sterker is dan dyt volk. **E**nde moyses sprack to den heren als dye egipciën hoeren van welken myddell du vytgeleyt hefft dyt volk. ende dye dyt lant *vā chananei bewoent dye gehoert hebben dattu he er in desen volke bist ende werdes anghesien van ang esichte to anghesichtē ende di wolk bedeckt se ende des dages gheystu en voet in eynre suylen des wolken. ende in cynre vuitiger suylen des nachts. dat du so groete schaere des volks gedo det hefft recht als eynen mynschen. so sullen se spreken hy en vermocht niet sin volk in to leyden in dat lant. dat hy en ge swaten hadde darumb hefft hy se gedo det in der wostenen darumb laet di sterke verhogē werde also du seggende geswaten hefft. **D**ye here is gheduldich ende vol barmherticheyt. dye affnempt dye wels heyt ende dye sunden. geynen dye vorschuldich is en verleet hy. wāt du visetiers dye sunde der vader in dye kinder in dye derde ende in dye vyerde ghebvert. **I**ck bydde di vergiff desen volke dese sun den vmb dye groetheyt din barmherticheyt. als du en guedych bist geweest do se gingen vyt egip̄te in dese stad. **E**nde do sprack dye here. **I**ck heb en vergeuen na dinen woerde. **H**o ik leue alle dat ertricke fall retuult werde niet der vrouwe des herē nochtāt al dye luide dye dat gesie heb ben myn heerlicheyt ende myn teykē dye ik gedaen heb in egip̄te ende in dye wostenie. ende hebben my nu bekoert to de te ende maell ende en hebben mynste stymme niet gehoest geweest en sullen niet sien dat lant darumb ick etē rede te geswate habe. noch nymant vā de dye my achter spraken hebben en fall dat sien Caleph mynen knechte dye voll is des anderē gheyst geweest ende is my na geuolget. fall ick leyde in dat lant dat hy vmblocht hefft. en fin saet sal dat lāt besitten. want dye amalechiten en chananeē wonēt in de berge Morgē so bewegē uw wonigē en kēt web in de wostenie dor de wech des rode mers. **E**n do sprak die here toe Moyses ende to aaron en sēde. wo laughe fall

Dat week.

dese woeſe ſchaet des volcks miemurenen ente-
gen my! Ick hebbt dyc klage yſrahels kindere
gehoert. dat umb ſegge en dyc here ſpricht ik
ſeu ik ſall uw doen recht als gy geſprake heb
bet my to gehoerende in der woftemen ſullen.
uwe dode lichamen liggen Alle dyc gy getelt
ſint van **xx** iaeren ende dar en bouen. ende heb
bet gemutmuerte entegen my. gy en ſint niet
gaen in dat lant dat ouer ick myn hāt verha-
uen heb dat ick uw dat in dede wonen. ſonder
Caleph Jephone ſoen ende **Joſue Nums** ſoē
Uwe kleine iungen van den gy geſprake hebt
also dat ſe ſullen eenwoeff werden uwen vyan-
den. dyc ſall ick in leyden dat ſe dat lant beſien
dat uw myſhaget ende uwe dode lychamē
ſullen bliuen liggen in der woftemen. Uwe ſo-
ne ſullen wylde ſin in de r woftemen veertich
iaet ende ſullen dragen uwe ouerſpoell * dat
is dyc pine uwer ſunde **Ibys** eere vader licha-
verteert is in der woftemen. Na den ghitiale
der veertich daghe dat in gy dat lant geptrouz
hadden. een iaet ſchal uw voet eenen dach ge-
teken wetten. ende veertich iaet ſult gy uwe
woeft heyt vntfanghen. ende ſult weten my-
ne wrake Want also als ick geſpraken hebbē
also ſall ick doen deser aller woefter gheneyn
heyt dyc ente ghen my is vpgeſtanden in de-
ſer woftemen ſullen ſe vergaen ende ſteruen
Ende darumb dat dyc man dyc moyses ghe-
fant hadde to verſien dat lant. ende dyc wed-
quamen ende makeden dat volck ruchterē en-
tegheen ſich. ende wederspraken dyc läde dat
dat quaet were. deſe ſint alle geſtoruen. ende
gheslaghen in den anghelicheyt des heren Jo-
ſue Nums ſoen ende **Caleph Jephone** ſon ble-
uen leuendych van alle den dyc vytgegangen.
weren to verſypen weten dat lant. Ende moi-
ſes ſede alle deſe woert toe yſrahels kinderen.
ende dat volck ſchoeden to midle ſere En ſiet
des eerſten dages des morgens ſtonden ſe vro-
vp ende ginghen vp dat hogeste des berghes
ende ſeden wy ſint bereytp vp to gaen in der ſte-
de dyc vns dyc here genoempt heft. want wi
hebbē geſundygt. To den ſede moyses wa-
rumb tredt gy ouer dat wort des herē dat uw
doch niet to gelucke komen en kan. gy en ſult
niet wyllen vpghaen. want dyc here is niet
myt uw. dat gy niet en vallet vor uwen vyan-
den dyc **Amalechiten** ende **Chanaeē** ſint vor
uw in den ſwerde gy vallen moet. darumme
dat gy den heren niet ghehorſam wolden ſin.
Wondē ſe weren verduiftēt * dat is verblynd
det in eren ſunden lende gingheu vp dyc hoe-
gede des berges Dyc archa des testamēts des
heren ende **Moyses** en quam niet vyt den wo-
nyngen ende do quamen de **Amalechiten** ende
de **Chanaeē** dyc woneden in den bergen. en.

slogen ſe ende wewonen ſe ende retuolgeden
ſe bys to der ſtēde hotma

Dat vijftiende Capittell wat offers dat yſ-
rahels kinder doen ſolden. wanneer ſe in dat
lant quemen dat en dyc here geuen ſolde

DO ſpraect dyc here toe moyses ende
ſede **Sprik** toe den kinderen van yſra-
hel ende ſegge toe en. wanneer ghy ko-
met in dat lant uwer wonyngē dat ick uw
geuen ſall ende doet den heren den offer in ey-
bernende offer. offer in eyn vredesame offer.
ende betalet uwe gelooffte off wyllychlike of-
fert uwe gauē off in uwen goechinden wkt de
voke der ſoeticheyt van oſſen van ſchapen ſall
hy offeren. Wye offeren wylly dyc offerhande
der vredesamycheyt dyc ſal geuen dyc offerhande
de des dūſt dat tiende deell der maten ephy te
ſprengē myt olpe. dat welke daer hebbē ſall
dat werde deell der maten hyn. ende wi to au-
geten in der ſeluer mate in den gebranden of-
fer off voer den vrenden. Doer alle dyc lamē
ende wedete ſall ſin eyn hyllych offer des dūſt
twe tiende deell dyc myt olpe besprengēt ſullē
ſin des derden deels der matē hyn. ende wyn to
offerhande des derden deells der ſcluen maten
ſall men offeren in eynen toecke der ſoeticheyt
den heten. Ende wanneer du van den oſſen deſt
eyn bernende offer. off eyn offer dat mede du
loſeſt dinc gheloffte. off vredesame offer. ſoē
ſaltu gheuen to eynen yg helicken oſſen die tiē
de deell besprengēt myt olpe dat ſall hebbē ey-
haluc der maten hyn. ende wi dat to beghe
der ſeluer mate in eyn offerhande des alre ſo-
ſten toeckes dē heten Albes ſult gy doen ouer
all oſſen weder lamē ende ſegen Ho dyc iwo-
uers also dyc vremden. eyner wys ſullenſe de
offerhande doen. Cyn gebot en eyn gericht
ſall ſin uw also oeck dē vremmeden des landes
Do ſprack dyc here toe Moysen en ſede Sprik
to den kinderen van yſrahel ende ſegge toe en
wanneer gy kompt in dat lant dat ick uw ge-
uen ſall. en de etet van den brode des ticks ſult
gy affſchedē van uwer ſpyſen dyc yſte vrucht
den heren Also als ghy van der vrucht uwe
kornes dyc yrſten geuet also ſult gy oeck ge-
uen dyc yſte dē herē van all dē dat gy etet to
den brode Ende off gy van vnuwetenheit ou-
tredē enich van deſen dyc here toe Moysi
heft geſpraken ende heft ouermids en gebadē
to uw van dē dage do hy begonde to gebreyde
en voordā en de ſchat ēghe dat to dō ſo offers
ſe ei halſ dā dē hylde in em betriede offer to ei
nē ſotē toeke dē herē in ſin hilicheyt en wi dat
to als dyc gewoete dat viwtēt en eime buck

En Ceyne Dath en Abre
Dath en heylde ſit moyses wed
breyde en ſchreyde en ſchreyde en ſchreyde
Dath en heylde ſit moyses wed
breyde en ſchreyde en ſchreyde en ſchreyde

Dath en heylde ſit moyses wed
breyde en ſchreyde en ſchreyde en ſchreyde

Der getael.

voer de sunde ende die puester sal bydden voer alle de schate der kindere van ysrahel ende sal en vergeuen werden want wy niet wylchliken gesundiget en hebben nochtant sullen sy offeren wyrock deme heren vor sick ende werde sunde ende vor ere dwelinghe ende sal vergeuen werden alle deme volcke der kindere van ysrahel ende den vremden die wanteren vnder uw want dye schult is alle des volckes auer middest der vnuwetenheit Ende off eymich my sche sundiget de sal offeren eyne zegen van ey nem laet vor de sunde ende sal de puester voer den bydden want he vnuweten de gesundigkeit heeft vor dem heren he sal gnade verweruen ende eme sal vergeuen werden so woel dem inwonter als dem vremden Eyn ewe sal al de sijnde dar sundiget vnuwerteniken Eymich myn sche de dor houerticheit sundiget he sy borget off vremder want he tegen den heren wederstre uich is gheweest sal vergaen van sinem volcke want he heeft dat wort des heren veisnaet en heeft sin ghebot to niet gemaket daer vmb sal he verdylijct werden ende sal sine boesheit da

ghen Ende dat geschach als dye kinder van ysrahel wezen in der woestenie ende vonden eynen mynschen vp eynen saborthsdach holt wi gadden den brachten sy vor mosen ende aaron ende vor alle de schate des volckes de belosten en in eynen ketkenet ende en wisten niet wat sy auer en doen wolden Do sprack de here to Moysen desse mynsche sterue des doedes alle de schate sal en mit steppen werpen buten den waningen do sy en vit leiden do woerpens en mit steppen ende he statff als de here gebaden hadde Ende do sprack de here to moysen Hage den kinderen van ysrahel ende sprick we en dat sy sick maken soeme langes de ordere der mantele mit blauwen stricken ende als sy die ansyent dat sy dan dencken alle der gebade des heren ende en volghen niet na eten gedancken ende ere ogen de sick dor maninge dminghe wallustighen ende vnuuysschen sonder dat sy meer gedechlich sijn der gebade des heren ende doen de ende sint hyllich ere gade Ick bin die here uw got die uw geleydet heeft vit de lade van egipcen vp dat ick uw got were

Dat. xvi. Capittel wo Dathan ende Abiron ende eyn depl des volckes sic moses wedetworpen ende sy die erde leuen ich verlaechende die anderen verbrenden

Die euer Chose sone psaars des sone aatho des sone leui ende Dathan ende Abiron Helpabs sone ende Homphie

Ieth sone van den kynderen Ruben desse stonden vp enteghen Moysen ende de anderten van ysrahels kinderen tweyhundert ende vyftich man der hogesten der synagoghen ende de totienden des rades myt namen gehuischet wordende Ende do sy stunden entegen moses en aaron do sprekken sy des sy uw genoech dat gr sine als ry ander en en met groeter want alle die

Dat boek

schaet is de hylliger dat is vituerkate to dem
 dyenste gadeo. En de here is in en war vñ ree
 heue gy uw auer dat volck des heren also dat
 moyses horde he vyl snelicken in sin angesich
 te ende sprack to chore ende to alle der scharen
 morgen uroe sal de here kint doen sprack he
 so wye to eme hoerent ende die hylligen sal he
 to eme trecken en die he vituerkaten hefft so
 len sick eme neken hijt vmb dyt doet. En ie
 welick neme sin wyrock vat du chore ende al
 le din raet ende nemet morgen vuyt ende leg
 get dat vp thymiam voet den heren en so wen
 he vituerkeset dye sal hyllich sijn gy verheuet
 uw to veel gy kindere leui ende sprack ander
 werff to chore hoert gy kindere leui en is uw
 dat to kleyn dat uw ysrahels got gesheyden
 hefft van alle dem volcke ende hefft uw em to
 geuoget dat gy eme dyenden in de dyenst des
 tabernackels ende staen stedeliken vor de vol
 ke ende dyenct eme. Dat vmb hefft he dy ende
 alle dme broeder die sone leui to eme doen ko
 men dat gy uw der priesterschop an nemet en
 alle din hoep sta entegē den heren. Wat is aa
 ron dat gy murmuretet entegen en. Do sende
 moyses ende leet heischen Dathan ende Abi
 rion helyabs sone die antwoorden wy en wylle
 niet kamen. Dat en is dy noch niet tho kleyn
 dattu vns hefft geleyst vit deme lande egyptē
 dat mellick ende hōlich vloyede dattu vns do
 dest in der woestenien du en wyllest ock het
 schoppen auer vns en in waerheit hefftu vns
 geleidet in dat lant dat vloyet mellick en hon
 nich en hefft vns gegheuen besittinge det ac
 kere en der wingarden to saghen off dat niet
 gescheyet were. Ioff wilu vns blint makē. Wy
 en komen niet. En moyses die wart tho mael
 to nich en sprak to deme heren niet en sy an
 ere offer du weyst wod dat ick nye ezelke van
 en vntfionck noch en redrucke de geynen vā
 en. En sprack do to chore sta du ende alle dme
 vergaderinge vp eyne syden vor deme heren en
 aaron morgen des dages van eyn gescheiden
 ende nemet eyn yeghelyck van uw sijn wyrock
 vat ende legget daer vp sin wyrock offerende
 deme heren derdehalfhūdert wytokes vat en
 aaron sal halden sin wytokes vat. Ende do sy
 dat dedē en dat stondē moyses ende aaron en
 dathan ende abyron hadde by eyn versamelt
 enteghen sy alle die schaer to det doet des ta
 bernackels do apenbarde sick en alle dye glo
 rie des heren. En do sprack die here to Moy
 sen en aaron en sachte schaet uw van desser
 vergaderinge dat ick sy getinge verdyllighe
 ende sy vullen snelle in et angesichte ende spre
 ken du alte starckeste got alte geiste alles vli
 sches sal dan vmb eyns mynschē sunde wylle
 om toon sick wreke auer alle desse. En do sprak

de here to moyser gebuyt alle dem volck dat
 sy sick scheiden van den woningē chore en da
 than en abyron. Do stund moyser vp en geck
 to dathan en to abyron en eme volgedē na die
 aldesten ysrahel. Do sprack he to det scharen
 gaet en wech vā der woningē der voeden luyde
 en en wyllet niet betoren dat en to behoert dat
 gy niet beuundē en werdet in even sunde. En do
 sy gescheiden weten van etē tentē en woningen
 al vñ en vñ. Dathan en abyron ginghen vī
 en stunden voet etē paulinē mit eren wye en
 kinderen en mit alle eren to behoeringen. Ende
 do sprack moyser hijt by solt ghy weten dat
 de here my gesant hefft vp dat ik doe allet dat
 gy syet ende ick des niet vit mynem eyghen
 herten vortbracht en hebbe off sy gewōlikes
 dodes steruen. Ende vysentijt sy dye krenckes
 den daer ander luyde myt vyschijt werden also
 en hefft my die here niet gesant. Ende off de he
 re eyn nye dīck doet dat de erde eren mit vp
 doe ende verslindē sy ende allet dat en to hoer
 ende dat sy nedder gaent leuendich in de helle
 so sullen gy weten dat sy den heren vospriaken
 hebben. Snellick als he do sprekendes vpho
 de do spleyt de erde vnder eren voeten ende de
 den munt op ende verstanck sy mit eren wo
 ningē ende mit alle eren to behoeringen. Ende
 sy ginghen nedder in de helle leuendich myt er
 den bedecket ende vergingen in deme myddele
 van deme volcke. Ende alle dat volck van ys
 rahel de vniſtonden de vluwen van dem geruch
 te der die daer vergingen ende spreken. vyllich
 te dat vns ock die erde niet en verslindē. Ende
 do quam dat vuyt vit deme hemmele ende do
 de derdehalfhūdert man de daer den wyrock
 offerende. Ende do sprack de here to moyser en
 sachte. Gebuyt Cleazato den priester aarons
 son dat he nome de wyrock vare de daer in de
 brande liggent ende verspreyde dat vuyt hijt
 ende daer want sy gehilliget sint in deme dos
 de der sundet ende make daer lamien aff. endo
 voege de to deme altaer want dem heren de to
 ke geoffert is. Ende sy gehilliget sint dat ysra
 hels kinder die besyen to eynem teyken ende
 to eyner ghedechtmissē. Dat vmb soe nam ole
 jar de priester de wyrock vare de welen koppe
 ren daer sy mit beroeket hadden die dat vuyt
 verstanck ende makeden dar van lamien endo
 voege de to altaer vp dat de kinder van
 ysrahel hadden dar mit sy beweget worden. vp
 dat geyn vremde inkomelinck ende die niet en
 is van aarons geslechte in gae to offeren deme
 heren wyrock en dat sy niet en lyde als Chore
 gelede hadde en alle sine vergaderinge als de
 here to moyser sprack. Dat vmb so murmurē
 den en ruchterden alle de schaer des volcks vā
 ysrahel des anderen dages enteghen. Moyser

Cum capite uo got anu ribebo
deinde per uan fin colo hoy de inde
deinde cum

U De hōd hi hōd to moyser en
 blōd. Book to den kinder van
 ysrahel vndē dor yeghelyck
 gheven de bōmen br ghelech
 rofchē ob eynglichen namē schel
 myn heren dāmē sōn sal sōn in dem
 pleide leidt vndē dor vā dat tabernackel
 to zamenleide vā dat ghecomfē dat i
 sal vā dāmē sal mich ike vā dāmē kōfē
 vā dāmē vā dāmē vā dāmē vā dāmē vā
 vā dāmē vā dāmē vā dāmē vā dāmē vā

Der getael.

ende Aaron ende spreken to en-gy hebbet des heren volck gedoder. Ende also daer vp stont eyn slachtinge ende dat gedrenge woes. Moy ses ende aaron vluwen in dat tabernackel des verbundes. ende als sy waren gegaen in dat tabernackel quam eyn wolcke ende bedeckde dat ende do erscheyn die glorie des heren. Ende do sprack die here to Moysen ende aaron. wyhet van dememyddel desses volckes: want och nu to der stont wylck sy verdyllighen. Ende doe sy alsovoort vp der erden leghen. do sprak moy ses toe sinem broeder aaron. nym dat wyrock vat ende nym vijt van deme altaer ende lege den wyrock dattē vp. Ende snelliken gae thoe

demē volcke dattē voer sy kyddest. alsovoort is des heren tornē rit geganghen. ende die plague is toe mael groet. Also aaron dat hadde ghedaen ende leep in dat myddel vnder de schaere des volckes de alreyde die brant verrert hadde. He offerde thymia ma ende stunkt tusschen den leuendighen ende den doden ende bat wet dat volcke. ende die plaghe haede vp. ende der dye geslaghen worden der weren wertyendusent mynschen ende seuehunderd mynschen. aen de stoeren an deme vplope chore. Do kijde aaro wedder to sinem broder moysen an de doer des tabernackels des verbūtins do de doer vphoerde

*Dat evn Capittel wo got aarō rituerkoes
dat bewiset wart want sine rode bloyede ende
der anderen vergingen*

Ande do sprack die here to moyse en-de sachte. Sprick to den kinderen van Israhel ende nym roden doer yegelick geslechte: van alle den voorsten der gheslechte. twelf roden ende eyns yegelicken name schriue vp sine roden. de name aaron sal sijn in dem geslechte leui. ende eyne roden sal alle ere huys gehinde halden ende setre sy in dat tabernackel des verbuntmisse voer dat getuychmisse dat ich toe dy spreken sal welck ick vyt dessen kesen werde des rode sal blyven. ende ick sal van my bedwinghen die claghen der kindere ysrahela-

daer myt sy teghen uw ruchterent. Ende doe sprack moyse to den kinderen van ysrahel en de alle die voorsten gheuen eme van allen gheslechten ere roden. ende der roden weren twelue aen aarons rode. Also do moyse dye satte in dat tabernackell des getuychmisses voer den heren. ende des anderten dages also he wedder in gmeck so vant he de rode aarons dat de ghe blyet hadde in deme huysgefinde leui. en myt vydtingeden knoppeken voesprungene bloemen: die welcke myt bladeren gebreidet werden als mandelen. Dat vimb brachte moyse all de roden van deme gesichtte des heren thoe deme volcke van ysrahel. ende sy seghen ende cyn yegelick nam sine roden. Ende do sprack die here thoe moyse ende sachte to eme. Drage die rode aarons weder in dat tabernackel des getuychmis. dat sy dat behalde werde i ey teykē

det wedderweerdigher kinder ysrahel ende vp
horen ere clagen van my dat sy niet en sterue
Ende moyses dede als eme de here gheboet do
spreken de kindere van ysrahel to moyses. sye
wy sint alle vergangen en vergaen to mael: so
we gept to dem tabernackel des here de sterft
solen wy niet bys to der wederflicht alle ver
dylighet werden.

Dat. xvij. Capitrel wo de here gheboet aaro
en sinen sonen to dyenen in deme tabernackell
en to leuen van de offer dat dat geoffert wert

Do sprak de here to aaron. du ende dine
sone en dins vaders huys mit dy solē
dragen die tosheit des heilige huyses
du ende dme kindere sullen to samenlyden de su
de uwet priesterschop. **H**uder nym mit dy dy
ne broeder van deme geslechte leui ende va de
sceptro dins vaders: ende sy solen betreden dat
sy dy dyenen. du ende dme kindere solen dye
nen in dem tabernackel des getuychmisse en de
leuiten solen waken na dinen gebaden ende to
allen wercke des tabernackels. alsoe wat dat sy
to den vaten des gehylligeden ende to dem al
taer niet en gaen: vp dat sy niet en steruen ende
et saet vergeyt. sy solen sijn mit dy ende wake
halden to der hodinge des tabernackels des ge
tuychmises in alle sine to behore. en geyn vte
de en sal sick to uw mengen. halde die warde
in de behodinge des hilligen huyse. ende in de
dyenste des altaers dargeyn vrwerdicheit vp
enstaer auer ysrahels kinder. **I**k hebbe uw ge
geuen uwe brodere dye leuite van mydell der
kindere ysrahel en gaff dat huys dem here dat
sy dyenen in dem dyenste sines tabernackels.
Sonder du ende dme sone bewaert uwe pri
sterschop. ende allet dat to dem dyenste des al
taers gebwert. ende wat binnē dem werhange
is sal van de priesteren geduyent werde. welck
vremde dar to kompt sal gedodeit werden. **D**o
sprack die here to aaron. sye ick hebben dy be
ualen myn ierste vrucht. **A**llet dat gehylliget
wert van ysrahels kinderen dat hebbe ick dy en
dmen kinderen gegenen vor dat priesterlicke
ammet to ewige dagen. dat vmb saltu dat ne
men van den de gehylliget en deme heren ghe
offert werden. alle offerhande en hyllicheyde:
so wat voer die sunde en misdaet my gegeuen
wert. en dat kompt in de hyllige der hillicheit
sal dim sijn en dinre sone in de hyllighen huyse
saltu dat etten alleynie de manne solen daer va
eten: want dat dy gehylliget is. **D**e ierste vr
ucht de sy lauen en offerē de kindere van ysrahel
hebbe ick dy gegeue ende dinē sonen ende dinē
dochterē voort eyn ewich recht. wye reyne is m
dime huyse de sal det eten. alle den dunst yan

olpe en van wine en va korne: so wat sy det ic
sten vrucht de here offeren: hebbe ick dy gege
uen: en alre vruchte ierste de de erde gewinnet
ende de heren gebracht werden sole dy to nut
te komen. wie reyn is in dime huyse de sal der
etren: allet dat va geloffnisse wegen det kinde
re van ysrahel geuen dat sal dim sijn ende wat
nesten van moder lyue gebaren wert alles des
vleysches dat sy deme heren offeren off val
den off van ree: dat sal van rechte din sijn. also
doch also sick dat ghebort dattu vor dat myn
schen iesten gebort nemest dat loen en alle dyc
dat vnteyn is saltu doen loesen. en des losinge
sal sijn na eyne maende vmb vyff syclē slyuers
na dem gewychte des tempels eyn siclus hefft
xx. hellinge. Ende die ierste ghebort des offer
des schaeps ende det zeghen en saltu niet doen
loesen. want die deme heren gehylliget sunt eer
bloet saltu alleyn storten opp dat altaer en dat
vette saltu bernen in deme sotesten toke des he
ren dat vleisch sal in dinen vrbet kamen als de
borst de gehylliget is. ende dat rechte schulder
blat sal dim sijn. alle ielke vruchte des hylligen
huyse de ysrahels kindere deme heren offeret
hebbe ick dy gegeue ende dinē sonen ende dy
nen dochteren to ewigen rechten. **D**at verbūt
des saltes so geheten want men in alle offer
handen des saltes gebruukede. Is ewichlich vor
deme heren dy ende dinē kinderen. Ende doe
sprack die here to aaron in eē lande en sole gy
mit besitten. noch en sult geyn deyl vnder en
hebben. ick bin din deyl ende din erue in myd
del vndeys ysrahels kynderen. ende den kinder
van leui hebbe ick ghegeuen alle den tyenden
ysrahels in eyn besittinge vmb den dyenst den
sy my doen in deme tabernackel des verbudes
vp dat ysrahels kindere niet mer en kommen to
dem tabernackel ende en doen geyne doetlike
sunde. sunder alleynie den kinderen leui die my
in dem tabernackel dyenen ende dragē die sun
de des volcks sal dyt eyn ewich gesette sijn in
uwen geborden. **N**yet anders en solen sy besit
ten. en sal genoghen mit dem offer des tyende
den ick in even nut ende v̄bet. affgescheide ick
hebbe. **D**o sprack die here to moysen en sachē ge
buit den leuite ende sage en. als gy vntfanget
van ysrahels kinderen dye teynden die ick uw
hebbe gegeuen so offert die iesten vrucht der
tyenden dem heren. dat is dat tyende deyl des
tyenden dat uw dat in eyn offer werde gedeket
der ierster vruchte. so van de acker so va de kel
terte en va alle de gy vntfanget to tyenden
offert dat ierste de here en geuet de aaro de pri
ster. alle dat gy offert va tyende en dat gi aff
scheidet in de gawe des here sal vituerkate en dat
aller beste sijn. **E**nde du salt to en seggen. off
gy dat alte schoenste en beste offert uit uwen

Der getael.

teyndē dat wert uw geachtet off gy dat geue
vit uw en acker off kelter to teyndē. en die sole
gy eten in alle uwen stedē: so woel gy also uwe
huisgeinde. wāt dat is uwe loen vor dē denst
den gy dyenct in dē tabernackel des getuych =
misses. en daz myt en sole gy niet sundighen so
dat gy behalde dat beste en dat vaste vor uw
dat gy niet en beulecket den offer der kyndere
van ysrahel ende steruen

**Dat. xix. Capittel wo me maken sal dat wa
ter der reyninge van gebade des heren vor dat
gemeyne volck**

Ande do sprak de here to mosen ende
aaron en sachre. dyt is die geistlike wy
se des offers dē de here gesat hefft. Ge
buyt den kindēr ysrahel dat sy vor dy brengē
eyn roede koe gansses alders dat geyn vleck
an en sij: noch en hebbe geyne iunge gedragen
en de saltu geuen eleazar dē priester die sal de
vit leide rit dē waninge en sal die offerē in ere
alte aangesichte: en fall sine ringet nat make in
ete blode en sal dat sprentē tegē de doer des ta
bernackels seuē werff. en sal de verberne ansye
de aller luyde: so huyt so vleisch. en ete bloet en
de vullicheit sal me to samē geue der flammen
en cedarē holt en ylopē en roet sy dē doek zwei
geuerwt sal de priester doen in die plamen de
die koe vertert en verlindet. dat na mit gewas
schenē kleiderē en liue sal he gaen in de wanin
gen. en so sal he beulecket sijn bys des auents
en de de koe gebrant hefft sal wasschē fine kley
dete en sine lichā en sal vnreyn sijn bys toe der
vesper to. En eyn reyn mā sal vergadetē die as
schēn vā der koe en sal sy getē rit den waninge
vp die alte reynestē stede dat sy fint det manni
cheit ysrahels kindēr in eyne bewaringe. en in
eyn water der besprēginge: wāt vor de siide de
koe geoffert is. en also de: de de asschē rit ghe
dragē hefft sine kleiderē hefft gewasschē so fall
he vnreyn sijn bys des auēdes. En dat solē ysra
hels kidēr hebbē en de vremde de vnder en wo
net: hyllich vor eyn ewich recht. Hoe wye dat
dat beroret eyn doet lichā eynes mynschē. ende
dat vmb seuē dage is vnreyn de sal besprēget
werde rit dessen water des der dē dages en se
uende dages en allis werde getrimet. En off
he des der dē dages met besprēget en wert: die
beulecket dat tabernackel des herē ende sal ver
gaen rit ysrahel. wāt he mit dē water der rey
nichet mit besprēget en is. dat vmb sal he vn
teit sijn en sin vuulaet sal vp em bliue. Dit is de
ewe des mynschē de dat steruet in dē tabernac
kel alle de dat in gaen sine pauline. en alle de
vate de dat fint solē beulecket sijn seuē dage
dat vat dat geyn deckel en hefft noch niet ba
uen to gebundē en is sal vnreyn sijn. Hoe wie in

dē velde enē do dē mischē rit de doer geslage is
off van sik selue gestoruen is: off sinre beyn ey
mich off sin graff sal vnteyn sijn seuē dage. Hy
solen vā der asschē des brādes en der siide nemē
en getē dat vp leuedich wate: in eyn vat: ende
also eyn reyne mynschē dat inne nettet ysope.
da: mit sal he besprēgen alle de telte en alle dat
ingesunde en de luyde de daer mit beulecket sint
gewest. en in der wise sal de reyne mynschē den
vnreynē mynschē maken reyne. Des derden en
des seuende dages ende also he gereymget is.
des seuende dages sal he sik wasschē en sin klei
dere. en sal vnteyne sijn bys des auēdes. en so
wie na der wise niet geteyngit en wert: des se
le sal vergaen van dē myddel der kerkē wāt he
dat hyllige hups des herē beulecket hefft. ende
is niet besprēget myt dē water: der reyningē.
En sal dyt gebot sijn eyn ewich gesette. en dye
de dat water besprēget sal sine klci dere wasschē
Alle de dat beroret dat water der reyninge fall
vnreyn sijn bys des auēdes. want wat de vntey
ne beroret dat maket he vnteyne. ende welker
de icheswat desses betaftet sal vnteyn sijn bys
des auēdes.

**Dat. xx. Ca. wo sy vā moses eschedē wa
ter en de here dat gaff. ende dat wart ghe
nompt dat water der vnverdichheit**

Ande do quemē ysrahels kyndere ende
alle de schaer des volcks in de woeste
unige him in dem resten maent. en dat
volck bleyff in cades. daer statff maria ende is
dar begrauen in der seluen stede. Ende do dat
volck water behouede do tornede sy sik regen
mosen en aaron en spreke en tornichliken to
och wetē wy doch vergangē vnder vnsen bro
deren vor dē heren. wat vmb hebbet gy de ker
ken des heren rit geleydet in de woesteme. vp
dat wy ende vns we steruen: waer vmb dē
gy vns gaen rit egypten ende hebbet vns in de
se boschten stede geleit de me niet shen en mach
de noch vygē en draget noch wingardē noch
granatē appell. ende dar to geyn water en hefft
to drincke. Ende do ginck moses ende aaron
in dat tabernackel. en voerleten de schaer ende
vullen snel to der erden en de repen to dem herē
ende sachten. Here got hore dat geruchte des
volkes. ende opene en dinē schat den born des
leuendigen waters. vp dat sy sat werden ende
vp hoerten van etem ruchteren. Ende do scheyn
de glorie des heren auer sy. ende de herē sprack
to mosen ende sachre boet vp din rode. en rit
gaddere dat volck du ende din broeder aaron
en spreket to dem steyne vor en. ende die sal wa
ter geuen. en wanner du den dat water ritlep
dest rit deme steyne. soe gyff drincken alle der

schaer en alle eten we. Dat vmb nam moyses
 de rode die dat was in de gesichte des heren also
 he eme gebade hadde. ende also die schaer des
 volkes vergadert was voer de steyn do sachte
 he nu horet gy wedder spenige en mogen wy
 uw niet rit dessen stevne water vortbrenghen.
 Ende also moyses vphoeft sine hant en sloech
 mit der rode twye vp den keserlinck daer vyt
 gnick water vlodichliken: also dat dat volck
 mochte drincken en er vee. En do sprack dy e
 here to moysen en aaron. wat gy my niet gelo
 uet en hebbet dat gy my hadde gehylliget vor
 ysrahels kinderen: so en sulle gy dyt volck niet
 in leide in dat latt dat ick en gheuen sal. Dyt is
 dat water dat wederwerdicheyt daer ysrahels
 kinder sick getornt hebbē entegē de heren en he
 gehylliget is in en. Binnē des sende Moyses
 bade va cades to de konige va edom dat sy em
 sachte. dyt vntbuyt dy din broeder ysrahel du
 bekeneest alle de arbeit de vns vmbgetrepen hefft
 wye danewyse vns redere nedder quemen in
 egipcen. en wonede dat lange tijt. en wye vns
 en vns redere dwungē de egipciē. en wye wy
 repē to de heren en he vns rethorde en sende sine
 engel de vns leyde rit de lade va egipē. en syc
 wy sijn in der stat cades de is in de vterste ey
 den va dinen lāden. wy bydden dy dattu vns
 gunest to gaen doet din latt wy willē niet gaen
 doet dinen acker noch doet din velt noch doet
 dinē wingarde. en en willē dat water niet dri
 ken rit dinē putte. sonder wy willē wanderen
 in de gemeyne wege: en wy en wylle vns niet
 kijcē noch to der rechtē noch to der lincke hāt

bys wy dor din latt gegaen sijn. De antwoede
 edom. gy en sult dor myn latt met gaen off ick
 sal uw gewapē vntmoete. En do spreke ysra
 hels kyndere. wy sullen den gegangenē wech
 wandere. en off wy drincken dins waters wy
 en vns vee dat geue wy dy wer wat recht is
 in de betaelen en sal geyn swaerheit sijn. alleyn
 willē wy snellike daer doet gaen. En he aewo
 de. gy en sult niet dat dor gaen. To der stunt
 is he vit gegangē entegē sy myt unsprekeliken
 scharen myt stareker hāt en en wolde des niet
 volgē wat sy bedē dat he en wolde gunnen des
 gāges dor sin latt. Dat vmb knede sik ysrahel
 va eme. en do sy vpbrekē ere waninge van ca
 des do quemē sy vp de berch hoe de is in de ey
 de des lādes edom. Dat sprak de here to moy
 sen en sachte. Aaron gae to sinen volcke. he en
 sal niet gaen in dat latt dat ik geue sal ysrahels
 kinderē wat he vngelouich is ghewest mynes
 mōdes to de water dat ynwerdicheit nyim aa
 ron en sine sone mit eme en leyde sy vp de berch
 hoe. en also du de vadem vntblotet hefft syns
 kleydes. de he gebruukede also eyn byschopp
 des tēpels. Iso saltu de an do en eleazar sine so
 ne. en aaron sal dar versammelt werden en dat
 sterue. Moyses dede also eme de here gewet en
 gingē vp den berch hoe vor alle der schate. en
 do sik aaron bloet mackē sinre kleydere. daer
 myt so kleide he eleazar sine sone. en also aaro
 gestorue was vp de hogestē des berges geck
 moyses nedder mit eleazar. en do alle de scha
 re horde dat aaron doet was do schriede sy a
 uet en xxx. dage myt alle eten gesynde

Der gerael.

Dat tri Capitel wo got de vurige slangē
sende vnder dat volck en wo moyses dat wort
bat en wo en de here herte vphangē enne kop =
peren slangen den dat volk ansyen solde.

Ande do dat hoerde de konink Arad
vā chananeen die daer woende in dat
suden dat ysrahel komen was dor den
wech der vorspeer he streyt ente ghen sy ende
wart eyn auerwinnet en wan ende voerde eyn
dyl des roues mit sick ende ysrahel verbant
sick de herē mit gelooffte en sprak off du geuest
dyt volck in myne hāt so wyl ik ere stede ver =
dilligen. En de here horde ysrahel ghebet en
gaff en den chananeet den do dede he en ver =
stoerde sine stede ende noemde die stat horma
dat is verwyset. Do gingey vort ysrahel kin =
dere vā de berge hot doer den wech dy leidet
to de woden meer dat sy vmbginghen dat lant
Edom en deme volck begunde to verdrētē des
weges en des arbeides en sprekē entegē god
en entegen moysen. Wat vmb heffstu vns ge
leidet uit egypten dat wy steruen in der woste
men vns gebrekt bwedes en hijt en is geyn
water vns fiele walget auer deser lichter spy
se. Dat vmb sende die here in dat volck vryti
geslangen en also dat vele des volckes dat vā
staaff en geplaget wart quemen sy to moysen
ende sachten wy hebben gesundiget wat wy
entegen den heten en entegen dy gesprake heb
ben bydde en dat he de slangen van vns neme.
En moyses bat voer dat volck en do sprak de

here to eme make eyne kopperen slangen ende
sette de voer eyn teyken en wye gewundet is
ende en ansyct die sal leuendich bluien dat is
gesunt werden. Dar vimb makede moyses den
kopperen slangen en sette den vor eyn teyke
en als die gewundet were en ansagen die wort
den gesunt. Do togen ysrahels kinder vort en
slogen ere woninge vp in oboth en vā dat gin
gen sy voert en settē ere tentē in ieaborim i de
woestene die sick keret entegē moab entegen
dat oesten. Vā dat toge sy voert by dat water
satogh en verleerten dat en settē ere waningen
vp entegen arnon de dat is in der woestenyen
en tekē an dat eynde des amortei en arnon is
eyn eynde vā moab dat dat scheidet die moa
byten en die amorteen dat vā is gespraken in
de boke der stide des herē also he dede in deme
roden meer so sal he doen in dem vlete van ar
non de berge der water hebben sick gesencket
dat sy rasten in arnō en dat sy nedder sitten in
den eynde der moabytē. In der selue stede ape
baerde sick eyn putte dat vp die here sprak to
moysen vergadere dat volck en ik sal eme wa
ter geue do sanct ysrahel desse lauesack De put
te dat is dat water des puttes. Ilych vp son
gen sy die putte den die vorste gegraue hebbē
en den die geleide luyde der schare bereidet heb
ben in de geuet des ewes en in sine steue dat
is in moysē. En sy gingē voert uit der woste
men to mathana van mathana to nahalihel
vā nahalihel i bamoth bamoth is ey dael i de
koninkrike moab in de hogestē gehete fasca

(Dat week.

dat sij kijt entegen de woestine. Do sende ysrahel baden to seon de koninge der amoreen en sachte ik bydde dy dat my getemet doer dyn lant to trecken. wy en wylle vns niet neke dy nen ackeren noch dinen wingaerden. noch en wyllen des waters vit dinen putte niet drincaken wy wylle den apenbaet wech trecken bys dat wy dor din lant kamen. Hye en wolde en des niet verlenen dat ysrahel doer sin lant gynge sonder he vergaderde volck en toech enthegen sy in de woestine en quam in iasa en streit entegen sy en he wart doet geslagē vā en in de moede des swerde. en syn lat wart beseten alle van arnon bys to ieboth en ammonis sone. wa te de eynde van de lande der ammonite waren starck en woel bewaert. Hje vmb na ysrahell alle sine stede en wonedē in den stede der amoreer also in esbon en in eren strate. Die stat ese bon was des koninges seon van amoreen: de daer streyt entegē den konieck van moab. en behyelt alle dat lant dat vnder synem ghebede was bys an arnon. dat vmb sprickt men in de bywoerde kamet in esbon en werde getimmert die stat seon. dat vuyt is gegaen rit esbon de

vlam an vā de stedeken seon ende verslack de altare der moabyten ende de daer woenden in der hogeden arnon we dy moab. du volck cha mos bys vergangē he hefft gegeuen sine soene in eyn vlucht. en sine dochtere in eyn geueckenisse seon den konieck der amoreen. Ere iock *dat is die herschoppie der moabyte. Is ver spreydet van esbon bys to dybon. en sy quemē in iophē bys toe medeba. Hje vmb dat volck ysrahel woende in de lande der amoreer. ende moyses sende badē die voeshen solden dy stad iazer. der welcker stat strate sy winne en besetē sy also inwoners. He kijrden sik ende giughen vp doer den wech basan. en de konieck og van basan vntmoete en myt alle sine volcke to staden in edray. do sprack die here to moysen ende vntfruchte en niet want ik heb en in din hat gegeuen ende all sin volck en sin lant. ende doe eine als du hefft gedaen seon de koninge van amoreen de to woenen plach in esbon. Daer vmb sy slogen ok dessen konieck mit sinen kinderen en mit alle sine volcke bys to den doeds ende besaten sin lant

(Dat xxij. Capittel wo baalach synen bade
vit sende to balaā dat he to eme quemē en ver maledyde ysrahel.

Unde vā dat togen sy vortan en tichte den ere woningē vp in dat welt moabs an gyne syde der iordanen dat iericho geleghen is. En also baalach sephor sone sach

allet dat ysrahel gedaen hadde de koninge der amoreer *dat is seon en og ende eten volke. ende dat die moabyte vntfruchten ysrahel. ende sy sinre gewalt niet gehyden en kondē. do sprack he toe den oldesten van madian. Alsus sal dyt volk verdyllige alle de daer by vns wonen: recht also eyn osse de dat woupt dat knijt bys to den wortelē en he was in det tit konick

Deuteronomij

in moab Ende daerum sende he sine baden toe
balaam beoers soene den kocheler dye daet wo
nede vp den water des landes der kinderen a
mon dat sy eene escheden ende seden en **Spat**
een volk is kamē vyt egip̄tē dat daet bedekt
dat oueste all rnsel lande sittēde ente jen mi
daerum soe hum ende vermaledye dyt volk.
want si starcket sint dan ick. offt ick yt alsoe
si moe ge slaen ende voerdiuen vyt mynen lan
de-pck weet waell wen du gebenedyest dye ys
gebenedyest. ende vermaledyest in den du dine
vermaledyginge geuest **Ende** die oldesten vā
moab en die oldeste des landes madyan giu ſe
voert ende hadde den loen der touerien in ere
henden. ende alsoe si doe quamen toe balaam
ende seden en alle dye woert balach. **Hee** a it
woerde bluet auer nacht hyer ende ick fall w
antwoerden wat my dye here secht. **Ende** doe
si bleuen by balaam doe quam god ende sprak
toe en. wat wyllen dese luden hyer by dy: **He**
antwoerde balach sephors soene komink der
moabyten heeft se toe my gesant. ende leet mi
loggen. sie dat volk dat kamen is vyt egip̄tē
hefft bedekt dat eertrike. hum ende vermale
dresse. offt pck se dan alsoe bestriiden moe ge.
Ende doe sprack god toe balaam. **Du** en salst
nyet myt en gaen noch en vermaledie dat volk.
want dat is gebenedyest **He** stunt des mor ſes
vroe vp ende seden to den vorsten. gaet to hys
in ure lant. want dye here hefft my vorbadē
myt uw toe kamen. **Dye** vorsten dye quamen
weder toe balach ende seden. balaam en wol
nyet myt vns kamen. **Doe** sende hee meer en
de oldere lude dē he vor gesent hadde. do die to
balaā quemē si sprekē. alsus sprikē balach se
phors soen. ende en laet dy nyet vordretoe
my toe kamen. ick bijn berept dy to eren. ende
wat du wolst wyll ik di geuen. hum ende vor
maledye desen volcke. **Doe** antwoerde balaam
Offt my geue balach all syn hys vull goldes
ende siluers. soe en mach ick die woerd des he
te mynes gaedes nyet vorwandelen edder dat
ick min offre meer spreke. **Ick** bydde dat gy
oeck dese nacht hyer blyuet. dat ick moe we
ten wat my dye here voert antwert. **Do** quam
die here des nachtes toe balaam ende seden en
sint dese lude kaemen dat se dy heten kaemen.
soestae vp ende gae myt en. also vtre dat du
doest dat ik dy bede. **Balaā** stunt vp des mor
ghens vroe ende berede syne esellynnen. ende
wanderde myt en. ende dye heere toernede sick
ende dye engell des hoeren stunt in dem wege
entegen balaam. dye daet sat vp der esellynne
ende hadde twee kyndet myt en. ende alsoe die
esellynne sach den engell yn dem wege staen
myt eenen baeten swerde. see keerde sick. vyt
dem wege. ende gynck auer dat reit. ende als

soe balaam se sloech ende wolde se wedder in
de wech leyde. **Do** stūt dye engel in enen enge
wege tusschē twē mūtē. dat die wingatdē me
de to hope watē vorgadert. also die esellinne
dē sach se vogede sik bi die wāt. en towref den
voet des die dat vp sat en he sloch se äderwerf
Ende nyet to min gink die engell vp ene ander
stede daet he noch toe der rechterē noch to der
luchteren hāt wykē mochte en stund daet eu
tegen en. do die esellinne sach den engel staē
se vyell vndet em nedder en hee wart tornych
en sloech se mit dē staue vñ ere fiden. ende do
apēde die here den mūt der esellinne ende sprak
Wat hebbe ik dy gedaen. waerum sleystu mi
nu dornewerff? **Do** atworde balaam. wāt du
heft dat vordēt en mynet gespotter. och had
de ick een sweert dat ik dy slogue. **Do** sprak die
esellinne bin ik denne nyet din deet daet du al
lewēge vp plechst toe sittē bys vp desen dach.
segge hebbe ik dy deses gelykes ok er met g
daen. ende he sprak neen. **Du** to der stūt apen
de die here die oge balaams en sach den engel
staen in dem wege myt enen bloten swerde en
he vvel neder vp die erde en anbedede en. den se
de die engel. waerum hebstu dine esellinne der
dewerff geslagē. ik bin kamē dy to weder sijn
want dyn wech is vorkeert en my to wedder
willen en en hadde nyet geweken die esellinne
vā den wege en hadde stede gegeuen dē die dy
wedderstunt. ik hadde dy gedodet en se laten
leue. **Do** sprak balaā. ick hebbe gesundigē. en
en wiste niet dat du ente ge my stundest. ende
off dat dy myshaget dat ick ga so wyl ick w
derkeren. **En** doe sprak die engell. ga myt desē
ende hoeede dy dat du nyet anders en sprekēst
dan ik di gebiede. Also gink he voert myt den
vorsten. Alsoe dyt hoerde balach he quam en
enkegen in eone stad der moabyten dye gelege
is in dem ene vā arnon en sprak to balaā. Ick
hebbe bade gesent dat se dy eschede. waerum
en quemestu nyet to der stūt to myt off menes
tu dat ick dyn toekumpst nyet belonen konde
Dem antworde he. sie ick bin hier ik en mach
nyet anders spreken dā dye here in mynē mūt
settet. **Hy** gingē to samen bis dat si quamen in
een stat die lycht an dem ende an sine lande en
also balach hadde gedodet ossen ende schaep.
do sende he gauē toe balaā en to die vorsten die
myt em watē. **En** doe dat mōrē was he ledde
en vp dat hogeste baall. ***** dat is vp den berch
dat he sinen affgod baall an to bedē plach. **En**
hee auersach dat vtterste deell des volckes. *****
dat is dat gansse volck.

Dat. xxij. Capitell toe balach wolde dat
balaā. **Israhell** hedde vermaledyest. en woe si
iodoch daet balaam benedyede.

De sede balaam toe balach. Tymmer my hyer seuen altaē. ende bereyde also veel kalueren ende also veel wedder. En de doe he dede nae den woerden balaams. doe ledien se toe samen een kalf ende enen wedder vp dat altaer. doe sprack balaam toe balach. sta en wenich by dinen offer bys ick ga lyche off my dye here entmoeter ende soe wat he mi gebuyt fall ick dy seg gen. Ende alsoe he en wech gink siellike entmote en god. en doe sprak balaam toe em. seuen altaē hebbe ick vp geticht tot ende hebbe een kalf ende enen weder daer vp gelacht. Dye here satte dat woert m sien munt ende sede. keere wedder om toe balach ende sprack dyt. Alsoe he nu wedder vrm quam he vant balach staende by sinen offerhande ende alle dye vorsten der moabytē. ende sijn reden nam he voet sick ende sprack. Van aran hefft my het brocht balach konik der moabitē van den berge des oesten. cum sprack he en maledie iacob. neke dy vnde vorwile Israhel. wo soll ik vermaledien den got niet en vormalediet van den hogeste keiserlinge fall ick en seen. en van den berge fall ick se auerproeuē dat voelk fall allene wonen en en fall niet gereket werde vnder den heide. we mach dat tellē de stibbe jacobs. en bekēnē de tael des geslechtes v. israhel. mijn siel moet sterue myt den doede der rechtuerdyzer. en mijn leste dagē werden en gelijk. En doe sprak balach toe balaā. wat is dattu doyst ick heb geesthet dat du vorname diest mijn viande en deystu hje weder en bene diest se. he itwoerde. mach ick aders spreke dā die here myt heyt. Darum sprack balach toe balaā. cum myt my vp een ader stede dat du een deel salst seen van israhel. en toe mael en mach stu des niet seen. en van de voemaledie en. En doe he en lede in een hoge stede vp dat ouerste des berges fasca dat tinnende balaā seue altaē en lede vp een iegelyk een kalf en enē weder en sedde toe balach. sta hjet by dinē offerhāde bis dat ik ga entegē de herē. en als en die here doe entmoete en sette dat woert m sien munt en sprak. kere wederum toe balach en dat segre em. Als he weder quā he vant en staende bi sien offerhāde en dye voorste der moabitē myt em. doe sprak balach toe em. wat hefft die here gesprake. en he nam sijn reden vor sick en sprack stant balach en lustere. ende hore du soenese phor. god en is niet als een minische dat he lege. ende oech nyet als des mynschen soen dat hee voerwandelt werde. hnetum hee hefft geschat ende fall des nyet doen. hee hefft gespraken. ende fall hee des nyet vullenbrengens. toe benedyten byn rek heet gracht. dye benedy grunge en mach rek nyet vor biden. daer en is neen. as god in Jacob. noch en wert neen

aff god geseen yn yssiahell. god der herē is mit en. ende dye luyt der vyctoren des konings is in em. God hefft en gelept vyt egyptē. des sterke gelijk is de eyhorn. nee wicheken en is iacob. noch neen waerseggen en is in israhell. In sien tide fall me iacob segge en israhel war god gedaen wil hebbē. sie dat volck steyt vp also een lewine en recket sick also een lewe. dat en fall nyet slapē bys dat dat den woff vorlunden hefft ende druycke dat bloet der dye gedodet sijnt. Ende doe sprack balach toe balaē. noch en vermaledye. noch en benedy des nyet. Ende hee sprack. hebbe ick dy nyet gescheht soe wat my god geboede dat ick dat doen solde. Ende doe sprack balach toe em. cum ende ick wyll dy leyden vp een ander stede. offre dat lychte gaede behegelik is dattu se daer dā voemaledies. ende do he en vp dat hogeste lande des berges sogot. dye sick keret ente ge dye woesteny. Doe sede em balaam tymmer my hyer seuen altaē ende bereyde soe well kaluerē. ende also mannyngen weder. ende balach dede also balaā sede. en leyde vp een yegelyk altaer een kalf ende eenen weder.

Dat vvervndetwintichste. Capittel wo balaam gebenedyde Israhels kynderen. ende wat he voersee vā en dat geesscheen solde.

Dende also doe sach balaā dat den hee beheglyck was dat he benedyn solde Israhel. doe en gynck hee nyet meer vrm also he vorgedaen hadde vrm toe vornamē wychelye. sunder he kerde sijn angesichte tegē dye woesteny. ende sloech sijn ogen vp ende sach Israhel in sinen tenten wonen dorck ere geslechte. ende van inuallen des geystes des herten sprack hee. dat sprack balaam becs seen. dat sprack dye mynische des sijn oge vorstoppet was. dat sprack een vorhoer gades. dye dye gesichtes des almoechtigē beschowet hadde. dye gevallen was ende soe vp gedaen. sijn ogen. Wo schone sint dine tabernakell iacob. ende dine paulinen israhel also dye busckach tige daell. als die garde by den rletende born. also dye tabernakel die die here vpgelaat hefft. also dye cederē home by den wateren. Dat water fall rletē vyt sinen emmer. ende sijn saet fall sijn in welen waterē. vrm magog willē fall en wech genamen werde sijn konink. ende sijn neck fall aff genamen werden. god hefft en geleget vyt egypten. des sterckede is gelijk dem eenhoern. si sullen vorlinden dye heyden er vyanden. ende ere beyn toe breecken ende doerschieren. ende u en he rastet soe slopt he als een lewe ende recht alsoe een lewynne dye nyemāt wecken en doet. Doe wee dye gebenedydt dy.

Der getaell

sall benedycet sijn. ende we dy vormalediet dye
sall voemalediet sijn Ende doe wart balach tot
nich auer balaam ende wanck sijn henden en
de sprack toe voermalendien mijn vyanden heb
ik dy geeschct. daer entegen benediestu se dor
demaell. gae wedderum in dijn stede. ick hads
de vp gesat dy groetlyken toe eren. sunder dye
het heeft dy beroeuet der eten dye dy bereypt
was. Doe antwoer de balaam toe balach. sed
ick nyet dynen baden toe worn dye du toe my
hest gesat. offte my balach geue sijn hups rull
goldes ende siluers ick en mach niet auertrode
dye reden des heren mijns gaedes dat ick vyt
mijnen herte wat guedes offte quades spreke
mach. sunder wat die here secht dat spreke ik.
Nochtant want ick wedder toe hups soll toe
mijne volke. so will ick dy naet geuen wat dijn
volck den volcke doen soll vp dat teste. ende
nam sijn reden wedder an ende sprack. dyt se
to balaam beors soen. dyt sprack dye mynche
des oghe restoppet was. dyt sprack dye dye
daer hoert dye reden gaedes dye bekante dye
lere des alre hogesten. ende siet dye gesychte
des almoechtigen. dye daer all rallende heeft
apen ogen. ick soll en seen sunder nu nyet. yck
sall en beschouwen sunder nyet drade. **E**n ster
ne soll vp gaen vyt iacob. ende een wedde soll
vp staen vyt Israhel. ende soll slaen dye leydes
laide moabs. ende soll voorsturen alle dye kinde
re seth. ende ydumea soll sijn sijn besittinge. dat
grue seyr soll sinen vyaden entwyken. ende Is
rahel soll sterckliken arkeyden. **V**an iacob soll
he komen dye daer heerschoppen soll ende soll
verlossen dye auerblyuinge der stede. **E**nde do
he sach amelech. he na sijn rede voer ende sede
Dat anbegyn det heyden is Amalech. des en
de verloren sullen werde. **E**nde do he sach Cime
um. he hueff an ende sprack. dijn wonyn te is
swinde. sunder settet du dijn nest in enen steen
ende werst verkaren van dem geslechte Cyn
woe lange machstu blyuen. want Asur soll di
rangen. **E**nde he hueff wedder an ende sprack
anderwest Och leyder we soll den leuen wen
god dese dingē doyt. si sullen kamen in schyp
pingen van ptalyen. ende sullen voorwynne die
Assyrien. ende voorwosten dye hebreesschē. en
de ten lesten sullen si ok selue vorgaen. **E**n doe
stunt balaam vp ende gynck weder toe hups
in sijn stad. ende balach kerde wedder den we
ch den he kamen was.

Dat. vijsfendetwyntichste. Capittel. woe
Israhels kyndere sundygedē myt den wye
der Moabyte. En wat plage en daer na qua-

Op dye tijt woende Israhel in sethm.
ende dat volck dreeff vnkupscheit mit
den dochteren Moab. dye si oeck ell
chedon toe eren offerhanden. ende si even myt

en ende anbededen ere gae de. ende Israhel an
bede de den affgod beelfgor. en dye here watt
to mych ende sprack toe Moysen Nym all dye
voesten des volcks. ende hanck dye * dye mis
daen hebben. lentegeen dye sunne an die galge
vp dat myn torn werde gekeert van Israhel.
Ende doe sprack Moyses to den richteren van
Israyell. een pegelyck do de sine negesten dye
daer hebben angebedet beelfgor. Ende sie dar
was een van Israhels kinderen dye gynck a
penbaet voet sijn bwedeten toe enen gemeynē
wyue van den Madyaniten. dat dat Moyses
sach ende alle dye schaeren der kinderen Is
rahels. dye welcke schieden voet den doerē des
tabernaekels. Als dat phynees dye soene els
azati des priesters Aarons sach he stunt vp in
dem myddell vyt det schaer des volkes ende
nam een metz in sijn hant ende gynck dem ma
na in dat hups des gemeinen wiues. ende do
erstack se beyde den man ende dat wiff. in de
steden eret schemede. ende do horde vp die pla
ge van Israhels kynderen. ende daer wordē
gedodet vyerendetwyntich dusent mynischen.
En do sprak die here to Moysen. phynees die
soene eleazare dye des priesters Aarons soene
was. dye heeft mynen torn gekeert van Isra
hels kinderen. want he vñ minet lyuede wil
len beweget is tegen si dat ick niet vorgaen en
late alle Israhels kinderen in mynen toerne
daerum spreke toe em. sie ick geue em den vte
den mynre geloffens. ende dat soll sijn soe em
also sinen geslechte een ewych vorbuntnis der
priesterschup. wat he gesorget heeft voer sijn
god. ende heeft vytgewysschet dye sunden Is
rahels kynderen. ende des Israhelsche mans
naeme dye gedodet wat myt dem wyue van
den madyaniten. is geheten zambri salu soene
een leydesman van det maghesschup ende van
dem geslechte simeonis. ende dat wiff van de
madyaniten dye oeck gedoodet watt. dye he
te cozby sur dochter des alte edelsten vorsten.
van dem Madyaniten. Doe sprack dye here
to Moysen ende sede. **L**aet dye Madyaniten
geuoelen dat gy ere vianden sijn ende staet se
want si hebben vyantlyck entegen uw geda
en. ende hebben uw bedraegen myt laege leg,
gyng des affgaedes phogor. ende cozby des
hertogen dochter van madpaen ere suster die
geslaegen is in dem dage der plaegen vñ des
bygeloeven wyllen des affgaedes phogor.

Dat. seesende twyntichste. Capittel. woe
dy here gebet Moysi ende Aaron. dat si sol
den alle dat volck alre geslechte tellen dysba
uen twyntich iaten waren.

Die dem der schuldiger bloed vorsto
ret was sprak dye here toe moysen en
de to cleazarū aaronsoene de priester.

telt alle dat getal israhels kinderen. van twē
tich iaren ende daet entbauen dorch ere hyspe
ende ere geslechte dye allz toe stide gaen mo-
chten. Ende doo sprack Moyses ende eleazar
dye priester in dem rel de moab vp. der iorda-
nen enteghen yeticho toe den dye daet waten
van twyntich yaten ende daet entb auen alsoe
en dye here gebaeden hadde. der welker getall
des is. Ruben dye eerste gebaren scene Israe-
hels des sone was enoch dat vā quam dat ge-
sinde det enochiten. en phallu daet na quemē
die phalitien ende eston dat van quemen dye
estoriten en charni van den quam dat gesinde
det charnitien. Dyt sint die geslechte van dō
stamme Ruben der getall is vunden. xliii. du-
sent ende seuen hundert. ende xxx. Phallu soe
ne hysab des soene namuhel ende dathan en-
de abyton. Dyt sint dathan ende abyton dye
vorsten des volckes. dye vp stunden enteghen
moyēn ende aaron in det tweedacht myt cho-
re doe se hik gade wedder wordigen. ende dede
die er eten myt vp ende vorstant chore dor-
er reel starff. do dat vuyl vorbrande derdeha-
llif hundert man ende daet geschach een groot
teken. doe chore vor genk dat sijn sone mit en
voeringen Symeons sone myt eren neysten.
namuhel dat van quam dat gesinde die manu-
helyten Iaym daet van quam dat gesinde det
iamyntien. Iachin dat vā quam dat geslechte
det iachyntien. Hale dat van quā dat gesinde
det sareptē Saul dat van quā dat gesinde det
saulitē. dyt sint die gesinde van de geslechte si-
niō det getall toe hope is. xxi. dusent en. n. hū-
dert. Die sone gad mit erē neistē zephō dat vā
quemē die zephomitē Aggi dat vā quemē dye
gesinde det aggite Sumi dat vā quemē die ge-
sinde det simiten. Osim dat van quam dat ge-
sinde det osintē. Het daet aff quā dat gesinde
det heritē Atod dat vā quā dat gesinde det arhe-
litē. dit is dat gesinde gad det getal toe samen
was. xl. dusent en viijf hūdert. Juda soene het
en onā die bei de storue in de lande van chanaā
Juda dē werē sone dorch sijn gebort Sela dat
van quā dat geslechte det selaitē Phares daet
vā quemē die pharesitē. zare daet vā quemē die
zareptē Phares sone estom dat vā quemē die
estomite ende amul dat vā quemē die geslech-
te der amuliten. dyt is dat gesinde iuda der ge-
tal is. lxxvi. dusent. ende viijfhunder. Dye kin-
der psachat dorch eren geslechten. Thola dat
vā quemen die tholaitē Phua dat vā quemē
die phuaite Jasub dat van quamē die iasubite
Semran dat vā quemē die semramitē. dit sint
die geborde isachat det tal was. lxiiii. dusent.
en dre hūdert. Die sone sabulon mit eren gesin-
de sarek dat vā quā dat gesinde det sareditē.

Helon daet vā quā dat gesinde det holomiten.
Jalel dat vā quā dat gesinde det yaleytien. dit
sint dye geborde sabulon det getal was. lx. du-
sent viijfhundert Josepha soene myt eren ge-
slechten manasses ende esraym en vā manas-
ses quā machit. dat vā quemē die gesinde det
macheten. ende machyt teleda galaat. ende
dat vā quemē die galaaditē. galaad hadde so-
ne iezet. dat vā quemē die iezetitē Elech daet
vā quemē die elechitē. ende assachell dat vā que-
men die assacheliten. ende sechem dat vant que-
men die sechemytē. ende semyda dat van que-
men dye semydapten. Ende Ephet daet van
quemē die ephetiten. Ephet die was vader sal-
phaad die en hadde gene sone sūder allene dos-
chtere. ende dit sint det name maala. ende noa
ende egla ende melcha ende terfa. dit is dat ge-
sinde manasses ende eer tall tweenderveftich
dusent ende seuenhundert. Esraym kynde
to myt eren gevordē. dye waren dese suthala
daet van quam dat gesinde det suthalayten.
Becher daet van quemen dye bechertien. Te-
hen daet van quenen dye tehenytē. Sutha-
la soen was herau daet van quemen dye hora-
myten. dyt sint dye geslechte esraym det getal
was tweende dertich dusent ende viijfhundert.
Dyt sint dye kyndere iosepha myt eren gesin-
de. benyamins kyndere in eren geslechten. bale
daet van quemen dye baleytē. azbel daet vā
quemen dye azbeleyden Achira in dat van que-
men dye achira myten. suphan. daet van que-
men die suphamitē. vphau dat vā quemē die vi-
pharitē. bale kyndete hered ende neoman. van
heted dat van quemen die hereditē. van neo-
man dat van quemen die neomantē. dyt sint
beniamins geslechte myt eren gesinde. det ge-
tal was viijfendevertich dusent ende viijfhun-
dert. Dye kinder dan myt eren naysten ende
gesinde. suphan daet van quemen dye sulpham-
iten. Dat sint dye geslechte dan myt eren ge-
sinde. ende watē alle suphamiten det getal was
vyerende festych dusent ende vyechundert. Die
kyndere azer myt eren neysten. gemma dat van
quemen dye iemaiten Jellui daet van quemē
dye yessitien. Brie daet van quemen dye brie-
ten. brie soene haber. daet van quemen die ha-
berden. ende melchpholl daet van quemen die
melchieliten. Aher dochter het sara. dit sint die
geboerde der kyndere azer ende er getall dree-
devijftich dusent ende vyechundert. Dye kin-
dere neptalm myt eren neysten yesshell dat
van quemē die iessihelite. gumi dat vā quemē
dye gumi. iaser dat vā quemē die iaseritē. sel-
lem dat vā quemē die sellemyte. Dyt sint dye
geboerde der kyndere neptalym dorch ere gesin-
de det getal was viijfendevertich dusent en
de vierhundert. Dyt is dye summe der kides

Der getaell

van ystahel dye auertelt sint. **M**oeshûdertdu-
sent ende duisen ende seuenhundert ende der-
tich Ende doe sprak dye here toe moysen ende
sede. desen fall men dat lant delen nae den ge-
tale erer manē in ere besittinge de meystē hope
salstu dat meystē deel geuen. ende den mynstē
hope salstu dat mynstē deel geuen. eyne reue
lyken als se nu getalt fint fall men dye besittin-
ge geuen Also doch dat dat loete dele dye lat
denne geslechte ende gesinde wat so van geual
en toe koemt der si wele offte wemich dye sul-
len dat entsangē **D**yt is dat getall der kindere
leui mit etē gesinde. gerson dat van quemē dye
gersomē **C**aath daet van quemē dye caathy-
ten **M**erati daet van quemē dye meratiten.
Die fint die gesinde leui. dat gesinde lobm. dat
gesinde ebromi. dat gesinde mooli. dat gesinde
musi. dat gesinde chory. ende caath dye gewā
amrā dye hadde een wissel dye heete iochabeth.
leui dochter. dye em gebarē wart in egypten.
dese gebar eren manne amrā aaron ende moy-
sen ende marien ere sustet. van aaron fint ge-
bar nadab ende abiu-eleasar ende ythamar.
nadab ende abiu storuen: doe si offert dat vro-
mede vur voer dem heren. ende waren alle die
dye getalt fint dreenderwentichduisen mans
kunne enes mādes olt ende daer en bauen. dye
nyet en fint getalt myt isiahels kindere noch dē
en is myt en geen besittinge wordē. **D**yt is dat
getall der kindere ystahels dye beschreuen fint
van moysen ende eleasar dem priestē in den
welde moab vp der iordanen entegē perico. vnde
der dme geyn en was dye voortelt fint van

moyse ende aaron in der wostenien sinay. wat
dye here hadde vor gespraken dat si alle solden
sterue in der woestenen ende immāt en blisse
van em dan caleph yephones soen. ende iosue
numis soene.

Dat. xxvij. Capytell woe geordelt wort
dat die dochter eres vader erue solde gebruiken
ende woe dye here hete moyse iosue na em. toe
nemen. ende en saluen.

One gingen vort dye dochtere salpha
ad dye was een soen ephraim. dye was
een son galaad. die was een soen ma-
chy. dye was een soen manasse die iosephs so-
ne was. der dese naemen fint malaa ende noa.
ende egla. ende melcha ende terfa. ende stundē
voer moysen ende cleasaro de priestē ende alle
den vorsten des volks to der doct des taberna-
kels des vorbuntis ende s̄traeken. vns vader
is gestoruen in der woestenen ende en is nyet
geweset i de vplope dye beweget is entegen
den heren vnder chore. sunder he is gestoruen
in finen sunden. dat is sine sunden en hebben
niamant geschadet. dan em schuen. dese en had
de genen man toe soenen waerum wart sijn na-
me en wech genaamen van finen gesinde want
he genen soen en heeft Geuet vns dye besittin-
ge en de vrüden vnses vaders En moyses vort
brochte ere sake voer dat getichte des herē. en
de sede toe en. dye dochtere salphaad bydden
eene richte sake gyff en een crifnis vnder erg
vader negesten dat si em nae volgē in dem crif-
tal. en to Issiathels kynderen salstu dyt spreke.
Een mynsche dye steruet sunder soene sijn crue

Dat boek

fall gaen to sijne dochter ende heeft he geen dochteren sijn broederen sullen sijn etuen sijn ende offre hie ghenen broederen en heeft. Soe sullet ghy dat etue gheuen sijns vaders broederen ende off he oock ghenome en heeft soe salme dat etue geue den die em negest fint en dyt fall israhels kindete gehillycht sijn voet een euri ge gesette als die here moyses gebadē hadde. en do sprak die he to moysē. ga vp desē berch Abarim en beschouwe en wen du dat besien hebste. so salstu gaen to dinen volke. als gegige is dy broder aatō. wāt gi my vortoer niet bebet in der woestinen Syn. in der wedde wārdicheit der schare des volkes. ende en woldet my niet hillige vor en auer die watere. Dit sijn die watere der wederwārdicheit in ca des. in der woestinen Syn. Dem antwoerde moysē. die here een god der geyste alles vles ches. die voorsee enē māische die dat haue die rechheit des volks. en die dat moge vry gaen ende in gaen vor en. ende se vyt leyden offte in leyden. vp dat dat volck des heren niet en sy als schape suider herde. Endo die here sprack toe em nyin Josue num 3 soene den man daer inne dye geyste gaedes is. en legge dine hant vp em. he sal staen voer Cleazar dem pries ter ende voet alle der schaeren des volkes. en de faist em dye gebaede geuen aensiede allermalkes. ende dat de ill dinet wēdycheit. dat en hoerden alle dye voet gaderen te det kindeten Iissahel. ende vin dat dat Iissahel toe doen geboert. fall dye pries ter Cleazar raed vragzen den heeren. nae sinen woeden fall hee in ende vyt gaen ende alle Iissahels kinderen myt em ende voert alle dye gemene schaer Moyses die dede also em die here geboet. ende als hee doe Josue gehalt hadde. he sette en vor de pries ter Cleazarum. in tegenwoerdicheit alle des vol kes. ende leede em sine hende vp sijn hout en de voertelde alle dat em dye here gebaeden hadde.

Dat. xxvij. Capytell. wat hoechste men vygren fall. ende wat me dan offeren fall

DO sprak dye here toe Moysē. gebe de israhels kinderten ende segge to en mynen offer broed ende wērok des so ten roekes offert toe sinen tiden. Dyt sunt dye offerhande dye gy offeren sult. Jaerlyke lam mere vnbulecket. alle dage twee in een ewige offerhande. dat en sult gy des morgens offeren ende dat ander des auendes. dat teinde deell der maeten ephy vull wēxtens meels en dat myt reynen olye besprenghet ende hebbe dat veerde deell der maeten hyn. dyt offer fall steedelyck sijn dat gy geoffert hebet. vp dem

terge finay geroecket in eenen soeten toecke des heren ende offert des wijs den veeden deell der maten hyn toe eenen yewelyken lam me yn dem hyllyghen huyse des heeten ende dat ander lam solt ghy ghelyker wijs des auendes offeten nae alle det wijs des offers to dem moeghen ende myt gheroecke. een offer hande des soetsten roekes dem heeten ende des sabboths daghe solt ghy offeren twe lammer enes iares oelt vnbulecket. ende twe teen de deell des meels besprenget mit olie in die of ferhande ende nates offers die men gewoonlick alle sabboths dage plecht toe gaten toe niet ewighet offerhande. In dem kalenden dat is in dem anteghinne der maende solt ghy offeren uw offerhande den heren. twe kalueren van dem herde des wes. enen wedder. soeven jaerige lammeren vnbulecket. en drie teinde deell weten in deels besprenget myt olye to ey ne yewelyken kalue. twee teinde deell des meels besprenget mit olye to enē iuwelikē wēdere. dat teede deel enes teendē deels weten meels mit olye to enē offer ecnes yewelyken lammes. dat geroeke entfenget to dem offer des soetsten roekes dē heren. Dye offer des wijs die gebort to stortē to enē iuwelikē offer fall dese sijn. dat halue deel der maten him to enen iuwelikē kalue dat derde deel to enē iewelyken lamme dat fall sijn dye offerhande dorh alle maende in dē iacer nae een ader komende ende een buck wert dem heren ghe offert vor die siide to enen ewygen offer mit siner toebehoeringe. Ende des ersten maedes des vretenden daghes des maedes fall des heren paeschen sijn. ende des vijftienden da ges dye hochtide. Seuen daegen sullen se vngedesemt broet eten daer van fall dye erste dach hyllich sijn genetleye werck en fall me doen in dem dae ghe ende ghy solt in een tecende offer offerten dem heren. twe kalueren van dē herde enen wedder seuen jaerige lamme vnbulecket. ende een yewelyck offer myt sine meels besprenget myt olye. drie teen deell tho enē yewelyken kalue. twe teynde tho enē wēdere ende een teynde deell des teynden to enē yewelykē lamme dat is tho allen seuē lamme ten ende enen buck vor dye sunden vp dat he geremigt werde vor wan den morgens offer dat gy doch alle wege offerte solt ende also solt gy alle doen seuen dage in wodingen des vryres in dē soesten wōke dē herē die vp slēpt van det offethēde en van dē wytrok. En die scūde dach fall alte geurlikest sijn en fall uw hillich sijn. geen destwerk en solt gy des dages doen. Ock die dach der erste vruchte als gi dē herē solt offerē myge vrucht wēde weke vullebracht. sal celik sin. gēē destwerk en solt gi i dē dē

Der getaell

ende gy sult offeren uwe offerhande to den soe
testen toeke des heren. twee kaluetē van dem
herden. eenen wedder scuen patige lammeren.
vnbeulecket. ende toe eren offer meell besprengt
myt olye drie teende deell toe em jewelyken
kalue twee toe den wedderen. toe den lam-
meren toe em jewelyken een teende deell. enes
teenden ende fint toe samen seuen lammetē. en-
de den buck die gedoet wett voer die reymige
aen dem ewelyken offer ende sijn toehorige
ende allet fall dat reyne sijn geoffert myt eren
toehorigen van wine. ende andeten saken

Dat. xix. Capytell wat offers dat all da-
ge gescheen fall dye genoemt si.

Je erste dach des seuende mandes die
is eerlyck ende fall uw hyllich sijn geen
denstweck en solt gy in em doen. wat
dat is dye dach der trumpen. ende der basumen
ende gy sult offeren uwe offerhande in dem soe
testen toeke dem heren een kalf van dem her-
de. eenen wedder. seuen iartige lammeren vnbe-
ulecket. ende yn eren offer meell myt olye be-
sprenget drie teende deell toe em wedder ende
een teende deell enes teynden toe dem lamme
dat fint toe saemen seuen lammetē. ende eenen
buck voer dye sunde dye geoffert wett in dye
reymicheyt des volckes an den offer det kalen
den myt eren geboerde. ende dye gewoenlyke
ewyge offer myt sine geboerde. in dem seluen
gesloten solde gy offeren wyetoek toe dem soe
testen toeke des heren. Dye tiende dach des
seuendes mandes fall uw hyllich sijn ende eer-
lyck ende salst bedrucken uw seele ende gener-
leye deenstwerck en solt gy in dem doen. ghy
sult offeren uwe offerhande den heeren in dem
wecke der soeticheyt. een kalf van dem herde.
eenen wedder. iartige lammer vnbeulecket se-
uen. ende daer toe meell myt olye besprenget.
drie teende deell toe em jewelyken kalue. twee
teende deel toe em jewelyken weder. een teyn-
de deell enes teenden toe enen iewelike lamme.
det toe saemen seuen fint. ende eenen wedder
voer dye sunde. Sunder dat men doch pleget
to offeren voer dye mysdaet. toe det reymige
ende oech toe dem ewygen gewoenlyken offer
myt eren offerhande ende toebhoer Des vijf-
tienden dages des seuendes maendes dye uw
hyllich ende eichlyck sijn fall. soe en salt gy gene-
deenstwerck aen dem doen. sunder dye hoech-
tide salt gy maken. ende rieren dem heren seuen
dage. ende solt uw offerhande doen dem her-
de detien. twee wedder. patige lammer vnbe-
ulecket vertyen. ende daer toe meell myt olye
besprenget. drie teende deell toe em jewelyke
kalue. det kaluer fint toe saemen dertien. ende

teynde deell toe em weddere. dat fint toe samē
twee weddere. ende dat teende deell cenes teē-
de toe em jewelyken lame. dat fint toe samē
xiij lame en enen buck vor dye suide. behalve
de ewyge offer mit sijn toehorige In de an-
dere dage salt gy offeren. xij. kaluetē vā de her-
de twe wedder patige lammerē xiij. vnbeulec-
ket en to enen jewelyken sijn toehoringe den
kaluetē de wedere. en de lame. gewoelike sult
gy die vyre. en enen buck vor die suide an de e-
wyge offer mit siner toehorige Des der de da-
gesalst du offeren elff kaluetē. twee wedde-
re. patige lammetē vertyen vnbeulecket thoe
eenen jewelyken sine toehoringe dorch dye
kalueten. dye wedderen ende dye lammeren sal
stu gewoenlyken rycken. ende eenen buck vo-
er dye sunden aen den ewigen bernenden offer
myt sijn toebhoere. Des vijfden dages teen
kalueren. ende voert a's dat voergeschreuen
is. Des vijfden dages neghen kalueren. ende
voert allet also geschreuen is. Des sexten da-
ghe. viii. kaluetē. ende voert also voerschreue
is. Des seuenden daghes seuen kalueren. ende
voert allet als voerschreue is. Des achtede da-
ges dye daet alte vrylykest is generleye. de
enstwerck en sult gy doen. sunder gy sult offe-
ren die offerhande in dem soetescen toeke des
heren eenen wedder patige lammer. Hoeuen vnbeulecket myt alle den dat en toe-
behoeret. eenen buck voer dye sunden aen den
ewyghen offer myt sijn toebhoere. Dyt sult
ghy yn uwen hoechtden offeren dem heeten.
Sunder dat gy gelaeuet hebbet. ende anders
wat gy wyllychlyck doch offert myt aller to-
behoeringe. en myt all dem vredesamige offer.

Dat. tertichste. Capytell. woe dye ghe-
leefmis gheholden solde werden. dye men gae-
de ghelaeuert Ende wee laeuen mach off niet.

Moses voertalde Iissahels kinde-
ren allet dat em dye gebaeden had
de. o. de sprack toe dem vorsten der
gheslechte der kynderen Iissahel.
Dyt is dye reden dye heere ghebaeden he-
fft. soe welck man dye gheloffenis doet. dem
heren offte sick uerbundet myt eeden. dye en
fall sijn woert mit vnwaer maecken. sunder al-
let dat hee ghelaeuert heeft fall hee voeruullen
Een wyff offte ychtes wat ghelauct er. de sick
voerbindet myt eeden. dye noch is in eos ya-
ders huys. ende noch in kindeschen naeren.
ende offte dye vader bekennet dye geloefste. die
se ghedaen heeft. ende den eyt daer se ere sele
in de voerbunden heeft. ende swyget des. dye
fall der gheloffenis schuldych sijn. soe wat se
ghelaeuert heeft en gesworen. dat fall se myt den
wercken vullenbrengen. Sunders anders toe
der stunt als dye vader dat hort. en dat we-

despreket. Soe sullen ere gheofften ende ere eyden niet sijn. ende se en fall niet schuldich sijn der gheoffte want dat eer vader wederprokē heeft. Off se enen man heeft. ende den loeuet ychtes wat. ende wat woert eens vyt eten mi de humpt. ende se vorbindet myt eyden. des da ghes als dye man dat hoert ende dat niet weder en spekt. si is der gheoffte schuldich si fall gheuen soe wat si heeft gheouet. Ende off he dat hoert ende toe der stunt wederprokē. en voenjet dye gheoffte. ende dye woerde daer se sick mede vorbunden hadde. dye here fall et ge nadich sijn. Een wedewe. off die van eten mā ghesheyden is. wat dye gheouet dat sullen si holden. Een wjff in eten mans hys wen si gheouet off mit eyden sick vorbindet. off dat eer man hoert ende swyghet. ende wederprokē niet ere gheoffte. si fall gheuen soe wat sy gheouet heeft. ende off he dat toe der stunt wederprokē. soe en is si niet schuldich der gheoffte. want dye man dat wederprokē heeft ende dye here fall eer ghenadich sijn. Off si ge louet ende sick myt eyden daer toe vorbindet. dat si vormydest vasten off te vormydest ab stynencye andere dingen ere siele castyen fall. dat fall in des mans willen sijn. off si dat doen sole off niet. Ende off dat dye man hoert ende swyghet ende vorbeydet sijns oerdels in den anderen dach. soe wat sy dan gheouet heeft fall si holden. want alsoe balde als he dat hoert doe swiech he. ende off he dat wederprokē wen he dye sacke uyt. soe fall he eer voesheit draghen. Dyt sint dye ewen ende ghesetten. dye here Moysi heeft ghesat. ende ghebode tusschen man ende wjff tusschen den vader en de dochter dye noch in kintlyker roghet is. off dye noch woent in eten vaders hys.

Dat. Capytell. woe dat volck ryt wech van ghebode des heren ende wrakeden sic tegē die madianiten ende sloegge se doet.

nde doe sprack die kete toe moysen ende sedē. weck eerst dye kinderen van Issrahel van den madyaniten. ende soe salstu voergadert werden toe dinen volke To der stunt sprack moyses. wapent vyt uw mannen die beteyt sijn toe stiden. dye dye wrake des heren vyt mogen drucken van den madyaniten dusent man werden ghelesen vyt enen yghelyken gheslechte van Issrahel. dye men vyt sende toe stiden. ende si gheuen mallyk van allen gheslechten dusent dat waeren twaelf dusent bereyt toe stryden. dye sende moyses myt phimees den soene eleasati des priesters. he gaff en hillighe raten en de basulen mede toe blasen. Ende doe si stredē myt den madyaniten ende hadde ghevonne toe floeghen si alle dye mannen doct ende erē.

Kominghe Eui ende Kiecen sue. ende vt ende te be. dye vijff vorsten des volkes. ende balaam beors soene den dcededen si myt den swerde. ende vinghen alle eer wiuen kinderen ende ve ende eer hysraet soe wat sy hebben mochten dat naemen se. steeden straeten ende castelen dye vorbranden se. ende nainen den roeff ende alle dat se gheuanghen hadde van luden ende van ree ende brochten dat voet Moyses en de eleasarum den priester ende to alle der schaen Issrahels kinderen ende dat ander hysgraet dwegen si in eren wooninge in dat velt mo ab by der iordanen teghen ietico Moyses ende eleasar die priester ende alle dye vorste der vorgaderinge gingen vyt eren wooningen teghen se. ende Moyses tot tnedē sick au. die vorsten des volkes. ende ouer dye hoeft herē dye van den stide quamen ende sprack. waer vrm heft ghy dye wiuen beholden. sijnt se niet dye Issrahels kinderen bedroeghen hebben na balaams raet. ende deden uw affscheyden van den heren ouer dye linden heelpheghot daer vrm dat volck alsoe gheslaghen warr. Hiccum soe doedet se alle alle dat manskumme is. ende dye klene kynderen ende dye wiuen dye mannen bekent hebben. dye worghet. dye machē. de ende ionge vrouwe sijn die beholder uw. ende bliuet vyt den woninge seuē dage. We enich mensche doet off enige do de bewort. dye fall besprenghet werden mit den water der regninghe des derden ende des seuenden daghes ende van allen toe dat sijnt kleyderen off vaten. ende enich dat to hysrade ghemaekt is. van seghen vellen ende haet ende holt fall gheteynghet werden. Ende dye preyster eleasar sprack toe den volke des heren die ghestreden hadde. Dyt is dat ghebot des ghesettes dat god gheboeden heeft Moysi. Golt suluer copper yser tin ende blyck. ende alle dat doet dye vlamme gae. i mach fall myt den vuure gheteynghet werden. ende soe wat dat vyp nyet hyden en mach. dat fall myt den water der regninghe ghehylyghet werden. ende ghy sult uw kleyderen wasschen des seuenden daghes ende wanneer ghy gheteynghet sijnt soll ghy in uw wooningen gaen. Ende dos sprack dye here thoe Moyses. Nein dye soenen der dye gheuanghen sijnt van den mynscichen tot an dat ree. du en de eleasar dye priester ende alle dye vorsten des volks en de roeff ghelyck vndet en dye hebben ghestredē en vyt sijnt gheweghen toe stidē en vndet all dat ander ghemeen volck der scharen. en sult affscheyde den herē een deell vā den die gestredē hadde en in den stide waren. een seele vyt vijfhunderde. soe van den mynscichen. van osfen ende van den eselen. ende van schaepen.

Der getael

ende fall dye geuen Eleazar dem priester wāt dat synt dye erste vruchte des heren ende van dem haluen deyle des volkes van ysrahels kinderen. nyem dat vijftigste hoffst der mynsc̄e der ossen. der esele ende der schaepē ende allre dyers ende salt dye geuen den leuiten dye waekent in den waerden des tabernakels des hēen Ende moyses ende eleazar deden als en dye hēre gewet. ende was dye couff den dat heyt genomen hadde. fees hundert ende .lxxv. dusent schape. der ossen. lxxii. dusent. der esele. lxi. dusent. ende iunctouwen die noch geyne manne bekant en hadde. xxxii. dusent. ende wart gegeuen den dye in de stede weten dat halue deil der schaepē drij hundert ende seuenendertich dusent ende vijfhundert. vyt. den sint vyt gegeuen toe den deyle des heren der schape sesshundert ende .lxxv. ende van den .xxxvi. dusent ossen. lxxii. oessen. van den eselen der weren dertich dusent ende vijfhundert. lxi. esele. van de mynsc̄en der waren. xvi. dusent. der woerden dem heren to dey়l. xxvij. mynsc̄en kunnen. ende moyses gaff dyt getael der ersten vrucht des heren dem priester eleazar als em gebade was van dem haluen deyle ysrahels kindere den hei afficheyde den gennen dye in dem stede weren gewest. van dem anderen deyle dye geboerde der anderen schaten dat is van den schapē der waren drijhundert ende .xxxvij. dusent ens. de vijfhundert. ende van den .xxxvi. dusent ossen. en de van den .xxx. dusent ende vijfhundert eselen. ende van den .xvi. dusent mynsc̄en dat nam moyses dye vijftigste houet vyt en gaff dat den leuiten dye dat wakeden in dem tabernakel des heren als dye herte geboeden hadde. ende als do vor quemen dye voersten des volkes des heren to moysi en dye hoeftluyde des volkes ende spreken. wy dyne knechte hebben auerproeft dat getael der stedender dye wy vnder vnsen handen hebben gehat. en der met eyn en brickt. datumb offeten wy ende geuen dem heren. eyn regelick dat wy van golde gesouet hebben. dye achter gehengē dye arm gehenge gespanset ende ringe ende voergespaen ende halfbande dat du den heren bid dest voer vns. Moyses ende eleazar dye priester entfengen all dat golt in māningē gestaltnis an gewichte. xvi. dusent seuenhundert ende vijftich sielen van den voorsten ende hoeftluyden. eyn regelick wat dye verwoetuen hadde dat was sijn. ende als sy dat genomen hadde drogen sy dat in den tabernakel des getuchmis in eyn gedechtnis der kinder ysrahels vor dem heren.

Dat. xxvij. capittel. so wo dat lant ende die rijken gedeylt woerden an deser syde ende an genten syden der iordanen den geslechten ende rem gesinde.

Vet dye soen Ruben ende Gad hadde reyl̄ees ende hadden groet goed van allem quicke. ende als sy segen Jaser ende galaad ertrijke dat guet was to vodende dat ree. doe quemen sy toe moysen ende eleazar to dem priester ende toe den ouersten der schaere ende spreken Astatoth ende dybon ende Jaſat ende nemra ende sebon ende eleale ende saban ende nebo ende beon. dat lant dat dye hens gesloten hadde in dem angesichte der kindere ysrahels dat is dat alre vruchtbatigste tneck van weyde vor dat we ende wy dyne knechte bebben veel ree. ende darumb bydden wy dy off wy genade hebben runderen in dyn aengeschte: dat du vns geuest dat lant in eyn besittin ge. ende en do vns niet gaen auer dye iordaen Dem antwerde moyses. sollen niet uwe brode re gaen vyt toe dem stede: ende gy solt hijs sit ten. Watumb werkynes gy dye gedanken der kindere van ysrahel dat sy niet gaen doeten in dye stede dye en die herte geuen fallē. Deden ok also niet uwe redere dye ik sende van cades bat ne to versyen dat lant. ende do dye quemen in den dall der wijntruien ende hadden alle dat tijck auersyen do werkverden sy dye herte der kindere van ysrahel: dat sy niet en gingin in dye ende dye en dye herte gegeuen hadde. ende heyt wart tornich ende sprak. niet en sollen des se luyde syen dye synt komen vyt egypten. van twintich iaren ende dat en bauen. dat lant dat ich en to gelauet hebbe ende geswarten Abrahā Isaac ende Jacob ende en wolden my niet volgen. sunder Caleph dye soen Jephone eyn ce nozeer. ende Josue numis soen dese hebben mynen wylle vullenbracht. ende die herte tornede sick auer ysrahel ende vimbleyde sy in der wostenie vertich iaet bys dat vertimck all dye geboert dye quaet hadden gedaen in synen angesichte ende syet sprack hei gy wasdom ende kinder sundigerluyde fint vpgestaenden vor uwe redere dat gy vermeret den torn des heren tegen ysrahel. ende off gy em niet volgen en wilt. heyt fall verlaten dat volck in dor wylte mis ende gy sijt eyne sake eret alre doedes. En de sy gingin neget ende spreken. wy wylle schaephuyset tymmoren ende stelle voet vns vye. ende voet vnsse kindere vaste stede. ende wy seluen gewaepent ende geschurt wylle gaen toe stede voet dye kindere ysrahel: bys dat wv sy brengen vp ere stede. vnsse iungen. ende wat wy hebben mogen. sollen blyuen in den bewerden steden vmb det inwanen der la geleginge ende wv en wylle niet wedderkyren in vnsse huyserē bys dat ysrahel besitter sijn etue. ende wv en wylle niet soeken vpp dye andere syden der iordanen. want wy alredē hebben vnsse besittinge in dat oestenwelt

Do spraeck moyses toe den. offt gy wylt doen
 dat gy lauet. soe gaet bereyder toe stiden voer
 den heren ende all man dye stiden fall dye wa-
 pen sick ende gae auer dye iordan. bps dye he-
 re syne ryande vmb kyere. ende all dat laent
 en vnderwoerpen wert. dan selt gy vnschul-
 dich sijn voer dem heren ende voer ysrahel ende
 selt beholden dye rynke voer dem heren. dye gy
 wilt. ende off gy des niet en doot als gy hebbet
 geslecht. aen twyuel gy sundeiget voer dem he-
 ren ende wetet dat dan uwe siende uw vmb
 grijet. datumbe tymmert stede uwen kinderē
 schaephuyser ende stelle voet uwe schape ende
 vee. Ende doe spreken dye soene Gad ende ru-
 ben to moysen. wy synt dyne knechte. wy wil-
 len doen dat vns dye here gebuert. vns kinderē
 re vns wijf ende vns we ende beesten wullen
 wy laten in den stedē galaad. ende wy alle dy-
 ne knechte bereyt wylen gaen alle toe striden-
 wert. als du here spektest. hytumb geboet mo-
 yses eleazar den priestēr ende numis sone ende
 den voersten van den geslechten ysrahell ende
 sprack toe en. off dye soene gad ende ruben ga-
 ent myt uw auer dye iordan. alt gewapent toe
 striden vor den heren ende dat lant uw vnder-
 worpen wert so geuet en ghalaad in eyne besit-
 tinge ende off sy niet en wullen myt uw auer ty-
 en in dat lant van chanaan soe nemen sy stede
 toe woenen vnder uw. Doe antwetde dye soen
 gad ende ruben. also als dye here heeft geslecht
 synen kneckten so sollen wy doen. wy sollen ge-
 wapent gaen vor dem heren in dat lant chana-
 an. ende sollen bekennen dat wy dat lant alreit
 de entfangen hebben auer dye iordanen. ende
 do gaff moyses gad ende rubens soenen en de
 haluen geslechte van manasse. dye Josephs so-
 en was. dat rynke seon des koninges va amoe-
 reen ende dat rynke og des koninges was van
 basan. ende dat lant all vmb myt eren steden.
 Datumbe so tymmerden gads soene. dybon as-
 tawoth aroet ende roth sophan ende iaser ihes-
 coa ende beten. a ende betharan gemuerde stede
 ende huysete ende stallinge eren schapen ende
 eren ree. ende dye soene ruben tymmerden es-
 bon eleale caria thaim ende nabon en baalme-
 on myt vmb gekyerde namen ende sabama. en
 de geuen den steden namen dye sy getymmet
 hadde. en dye soen machir dye soen was ma-
 nasse. dye toegeen in galaad ende woestedē dat
 ende sloegen doet dye amoreen dye daer inns
 woenden. ende datumbe gaff moyses dat lant
 galaad machir manasses soen dye dat bewoeden
 den Iair manasses seen ginck. ende bewaende
 de dye dorpe ende strate ende dye noemde he-
 auothiat dat hint dye dorpe iair. Note ginck
 vort ende begreep chanath myt synen straeten
 ende nomede dy na synen name note.

Dat. xxij. capitell. woe sy ere woningen
 bestelden ysrahels kindere na dem sy vyt egip-
 ten quamen. ende woe sy do wanderden.

It synt dye woninge ysrahels kindere
 dye vyt egypten gegaengen synt myt
 eren schare. in moyses hant ende. Na
 ton dye walke beschreeff moyses na den stede
 der woningen dye sy verwanderden na gebye-
 de des heren. Datumbe als sy vyt toegen ende
 quamen van ramesse des eersten maendes des
 viijftienden daeges. do mack den ysrahels kin-
 derte des anderen daeges paesschen in der hoe-
 ger hant. dat is in der macht gades. Lansyen
 de all der egyptier do sy begroten ere erste ge-
 boert dye dy here hadde geslaegen. want ock
 so dede hec wracken in eren affgoden. Sy tich
 teden ere waningen vp in sochot. ende van so-
 chot quamen sy in etham. dat is in den enden
 der woestinen. Van den ginggen sy entegē phi-
 ay roth dat liget ente zen beeliephon ende tich
 teden ere woningen daer vp voer magdalum.
 Ende als sy voert ginggen van phrayoth. doe
 ginggen sy mydden doch dat meer. in dye wo-
 stemē. ende wanderden den daege doch dye
 woestenie Etham ende tich teden ere woninge
 vp in mara. Van mara toe gen sy vort in helan
 daer waren dye twelf boerne der waterē ende
 seuentich palinen. daer tichteden sy ere wonin-
 gen vp ende van dan toegeen sy voert. ende sat-
 ten ere tenten vp dat roede meer. ende van da-
 ne togen sy voert ende satten ere woningen in
 dye woestenē. Syn. van dan ginggen sy ende
 quamen in depheca. ende ginggen vner van de
 pheca ende tichteden ere woningen vp in hal-
 uis. ende ginggen vyt haluis in raphydym ende
 dat tichteden sy ere woningen vp. ende datt
 entbraeke dem volke water toe drinken. ende
 ginggen voert van raphydym ende setteden ere
 woningen in dye woestenie van synay. Ende
 doe sy vyt ginggen vyt der woestinen van sinap
 doe quamen sy toe den graueren der begelech-
 heyt. dat is toe der stede. dye so gehelyte was.
 Ende ginggen voert van den graueren der bege-
 lecheyt ende satten ere woningen in assetoth.
 ende van assetoth quamen sy in rethma. ende po-
 gen vp van rethma ende tichten vp ere wonin-
 gen in reinophates. Van dan ginggen sy rit en
 quamen in lebna. van lebna satten sy ere wonin-
 gen in tessa. ende ginggen vyt van tessa en que-
 men in theelata. Van dann ginggen sy ende sat-
 ten ere woningen in den berch sepher. ende que-
 men in arada. van dann ginggen sy vort en sat-
 ten ere woningen in maloth ende quamen toe-
 thaath. ende van thaath satten sy ere woninge
 vp in thare. van dann ginggen sy vyt en sat-
 ten ere woningen in metcha. en van metcha sat-
 ten ere woningen in metcha. en van metcha sat-

Dat boek

Der getaell

sy ere woningen in esmona. en togen vort van esmona ende quemen in moseroth. ende van mo se Roth satten sy ere woningen in bemecham. sy togen vpt van bemecham ende quemen in den berch van galaad. van danne gingien sy vort ende vch te den ere woningen vp in iethebata ende van i thebata quemen sy in ebtona. ende sy gingien vpt ebtona ende satten ere woninge in asiongaber. ende van danne togen sy voet in dye wostenie. **Syn.** dat is cades elde gingien vpt van cades ende satten ere woningen in de berch hor in dye vterste ende des landes edon ende do ginch dye priester aaton vp den berch hor na gehete des heren ende dat starff he des xliaerts des vpt gaenges yrahels kindere van egypten des vijftiende maendes des perstē da ges des maendes do hei olt was hundert ende vijfentwintich iaer. Ende do gehorde der cananeus konink ararath de dat in dat suide wo ende in dem lande chanaan. dat komen werten yrahels kindere. Ende sy toegen van dem berge hor ende satten ere woningen in salmona. van danne to gen sy vort ende quemen in phynon. ende sy togen vpt phynon ende satten ere woningen in obeth. ende van oboth quemen sy in ieabaram dat is an dem ende der moabitē. ende sy to gen vort van ieabatim ende satten ere woningen vp in dybongad. van danne togen sy vort ende satten ere woningen in elmon de blataim. ende sy togen vort van elmon de blataim ende quemen an dye berge abarim tegen nabo. ende togen vort van dem berge abarim. ende quemen in dye veldinge moab vp dye iordanē tegen ilherico ende dat richten sy cre woningen op van bethsimon bys to bessatim in die slechtigste stede der moabitē. daer dye here sprack to mosen en se de gebuut yrahels kinderen ende segge to en. wanē als gy gaet auer dye iordaen ende gaet in dat lant van chanaan so vespredet all dye wonere des rikes. cobre ckt ere altare ende vermyntet ere suplen. *** dat synt ere affgoede.** Ende allet dat hoch is dat wistoeit ende reyngiet dat lant en woent daer inne ich bebbe uw dat gegeuen in eyne besittin ge. en dat solt gy vndet uw myt dem loete dey len. dem meysten hope solt gy dat meyste geuen ende dem mynsten hope solt gy dat mynste deylen geuen. eynen ygeliken als dat lot welt so fall men geuen dye erue dorh dye geslechte ende ere gefinde fall dye werden gedeylt.

Dat xxxiiiij. capitell. wo dye geslechte dye lant deylen solden ende dye besitten.

D sprak dye here to mosen ende se de gebuut yrahels kinderē ende segge to en. als gy kompt in dat lant van chanaan en uw in eyn besitlicheyt toe vallet myt loete dat fall an desen enden kyren. Dye suide syde fall an gaen an der woestemē. **Syn.** dye dat is by edom ende fall syn eynde hebben entegen dat oesten dat alte gesalten meer. dye sollen vmb gan dye suiden syde dorh den vptlich. **Scorpion.** *** dat is der stad Jalsoe** dat sy gaen in semya ende komen in dat suiden bys toe ca des barne ende dat sollen ere negesten ende vpt gaen to dem dorpe genompt adac ende sollen sick strecken bys to asemana ende fall ere ende vmb gaen van asemana bys an dat water van egypten. *** dat is gehexten nylus.** Ende fall enden an dye ouere des groeten meers. dat westē deyl fall begynnen van dem groeten meer ende wert myt synen ende beslaten. ende toe der noorden syden van dem groeten meer sollen syne ende an gaen ende sollen reken bys toe dem hoge sten berge. van danne sollen sy reken in emath bys an dye ende van seddada. ende ere negeste enden sollen gaen bys toe Ebtona ende bys an dat doerp henan. dyt sollen syne die ende der noorden syde. dat nae sollen sy meren dye enden to den oesten wett van dem dorpe henan bys to sephama. ende van sephama sollen dye enden nedder gaen in Reblata entegen den born. **Daphnym.** van danne sollen dye wedderkoe men entegen dat oesten toe dem meer Tene reth. ende reken bys an dye iordaen. ende toe dem letsten sollen sy besloten werden myt dem gesolten meer. **Dyt lant solt gy hebben ali vmb ende vmb myt synen enden.** Ende moses geboet yrahels kinderen ende se de. dat fall dat lant syn dat gy myt loette sollen besitten. ende dat god heeft heten geuen den negen geslechte ende dem haeluen geslechte. wante dat geslechte der kindere Ruben myt eten gefinde. ende dye geslechte der kindere Gad na eten negesten getall ende dat halue geslechte **Manasse.** dat synt derdehaiff geslechte hebben ere deyl genoemt auer dye iordaen entegen ilherico toe dem oesten wett. ende sprack dye here toe mosen. dyt synt dye naemen der man dye uw dat lant delen sollē. **Cleazar** dye priester ende **Josue** numm soen ende eyn ygelick voerste van eynen ygeliken geslechte der dese ere naemen synt Van dem geslechte **Juda** Caleph eyn soen **Iephone** Van dem geslechte **symeon** **Hamuell** Amuides soen Van dem geslechte **Benamyn** **Heli dad** Chaselons soen Van dem geslechte der kinder **Dan** **Hocci** **Jogli** soen Van Josephs kinderen van dem geslechte manasse hanmhel

Ephorj soen van ephramis geslechte. Camuhell Septans soen. van dem geslechte zabolon Helzapham Pharnath soen. van dem geslechte ysachar. hertoch phaltiel Ozans soen vā Asers geslechte. Abyud Salomy soen. van de geslechte neptalym. Phedahell Amuds soen. Dyt synt drie. den die here gebaden hadde. dat sy deylden ysrahels kinderen dat lant van chanaan.

Dat. xxxv. capittel. woe dye leuiten wanen solden. ende dye verluchtingen. ende dye dy yemant gedode hadden.

In de doe sprack dye here dyt toe moy sen in dem wille moab vp der iordanē entegen ihetico. Gebuut israhels kinderen dat sy geuen den leuiten van eren besittungen stede in den sy waenen. ende voerste de all rmb ende rmb. dat sy in den steden wanen ende er schape ende rye in den voersteden blyuen. dye sollen wjet syn buten der stede muren dusent schtde. entegen dat oesten tweedu sent ellenbogen wyt. ende in dat sueden des gelijken twe dusent. toe dem meer dat sick kyett entegen dat westen fall dye selue mate syn ende vyt dye noerde syde gelijck also wele. ende dye stede sollen in middien sijn. ende dye voerstede dat enbuten. Van den steden dye gy den leuiten solt geuen die sollen sees syn affgescheiden in behulpe der vluchtingen. dat daer toe vle en mogen dye dat bloet stortent. ende dese vyt genome. nochtāt sollen syn äder treenuertich stede dat is to hope achtendeuertich stede mit even voersteden. ende die stede die gegeue werden van der besittingen der kinder ysrahell. vā den dye meyste hebben. fall men meyst nemen. ende dye myn hebben. fall men alre mynste aff nemen. eyn pegelyck na der maete syns erues fall hey geuen stede den leuiten. doe sprack dye here toe moy sen. spick toe ysrahels kinderen ende segge toe en. wenne als gy sijt auerkame auer dye iordaen in dat lant van chanaan. soe tekent welke stede sijn sollen to beschutnis der vluchtingen. dye onwyllinges bloet ghestortet hebben. In welche als dye vor vluchtinge vlyvet. so en mach des doden mage en niet doet slae. so lange bys hey steyt in dem gesichte der scharen ende synne sake geordelt wert. van den steden die den vluchtingen gescheden synt in hulpe der drie sijn an genne syde der iordaenen ende drie in dem lande van chanaan. so israhels kinderen so den vremden ende den pelegimmen dat sy dat toe vlyen dye dat bloet verstortent vnwyllinges. soe we myt ernen ysere eynen sleyt ende slyuet dye geslagen is. hey is des doetsla geschuldich ende fall steruen. ende off hei mit

eynen stepne wyrptende dye ander des woerpes doet blijft. gelijk fall hey geprinct wet den. ende styrft dan dye myt eynen holte geslaegen wyrt. dye fall gewraken wet den myt bloetstortingen des dye en geslagen heeft. dye negeste des dye doet blijft fall den doetsleger doeden toe der stunt als hey en begrijpt soe fall hey en slaen. Off dorch hates willen ymich an lepe eynen mynschen off woerpe en warmede myt voersatte off were hey syn viant ende sloge en myt dor hant ende hey des stoeue. dye dy en sloege were des doedes schuldich. des vrūt des dye doet bleue is. also geringe als he en kai gen mach. so fall hey en worgen. ende off van vngelucke ende sunder haet ende an vianshop emich deses deyt. ende dat bewyset is in tochtinge des volcks. ende dye klaege des bloedes geschept is tuschen den sleiger ende den neisten so fall dye vnschuldige verloest werden van des wrekers handen. ende fall myt oeddell wedder in dye stad btocht werden dat hey in geuluen was. ende fall dat blyuen bys dat die groete priester dye myt deme olye gesalut is styrft. ende off dye doetsleger enbuten den enden der stede vunden wert dye den elendrygen toe gewyset synt ende wert hey dat verlagen van dem dye versten werken solde den dye dy also doet fall des sunden plicht sijn want dye vluchtinge solde bleuen sijn bynien der stad bys die bishop stotue. ende weine hei also gestoruen is. so mach dy dye den doetslach hadde gedaen wedder hen in syne stad gaen. Dyt fall eywych ende alle tijt eyn geboet sijn ende gesette in all uwen womingen. ende dye doetsleger sal vnder den getugen gepimigt werden vmb eynes getuchms willen fall nyemant verdoempt werden. ende gy en solt geyn goed nemen van dem dye des bloedes schuldich is vp der stunt fall hey steruen. Dye elendigen ende verluchtingen en mogen geynreley wyle in ere stede kommen. dan na dem dode des bishopes vp dat gy niet en beulecket dat lant uwer womingen want dat anders niet gereymigt mach werde. dan myt dem bloede des gennen dye des anderen bloet gestoertet heeft. ende so fall uwe woninge gereymigt werden als ick myt uw wane. Iek byn dye here dye ick wane vnder den kinderen van israhell.

Dat. xxxvi. Capitell. woe men wiss off man nemen fall. ende woe men dye nemen fall van synen geslechten.

Der getaell

DO quemen dye vorsten des volcks des geslechtes Galaad machins soen dye manasses soen was van dem geslechte der kindere Joseph. ende spreken toe Moysen voer dem vorsten van ysrahell ende seden. dy vns hem hefft dye here gebaden dat du dei leest dat lant myt dem loete den kindere van ysrahell ende dat du den dochteren Salphaad vns broders geuest dat dey়l dat eren vaedert behoeren solde. ende off dye nu ander luyde eyns anderen geslechtes toe wyue nemen den volget dan dat erue. also kumpt dat van vns in ander geslechte ende vns erue wert gemin tet. Ende soe geschypt dat denne also dat vijftigste iael der verlosinge kumpt. soe wert verstoert dye deylinge des loetes. Ende ander luyde erue kumpt dan an ander luyde Moyses ant werde ysrahels kynderen ende van gehuyte des heren spraeck hey toe en. dat geslechte der kindere Josephs hefft niet gespraken. Ende dese ewe van den dochteren Salphaad is geapenba

ert van dem heren. sy mogen hilly gen wen sy wyllen. alsoe wen sy van ereme geslechte man nemmen vmb dat dat erue ysrahels kinderen van eynen geslechte niet in dat ander werde gemet. Alle man sollen wifff nemen van erem geslechten ende van eren negesten. ende alle wijue sollen man van dem seluen geslechte nemen dat dat erue blive vnder dem gesynde. en dye geslechte niet vermenget werden. men dat sy bliuen also sy van dem heren gesheyden synt. Ende dye dochtere Salphaad deden als en was gebaeden ende nemen man Maala ende Ther sa ende egla ende melcha ende noa. etes oemes soene van dem geslechte manasse dye Josephs soen was. ende soe bleeff dat erue dat en toe was gegeuen in dem geslechte en gesynde etes vaders. Dyt synt dye geboede ende geruechte dye dy here geboden hefft dor ch dye hant moi si toe den kinderen van ysrahell in dem veld van moab vp der iordanen entegen ihetico.

Hijc endet dat boeck der getaell.

